

Plenaire 40

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2006-2007

16 mei 2007

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	1
BERICHTEN VAN VERHINDERING	1
SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES	
Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden	1
INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN	1
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	1
ACTUELE VRAAG van de heer Carl Decaluwe tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de aangekondigde stopzetting van de analoge VRT-televisieuitzendingen via de ether en de begeleidende maatregelen ter zake	1
ACTUELE VRAAG van de heer Marnic De Meulemeester tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de verbetering van de efficiëntie van het Vlaamse overheidsapparaat	3
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het recent bekend geworden advies van de Waalse Regering betreffende de IJzeren Rijn en de discussie over een alternatief tracé	
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Peumans tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het recent bekend geworden advies van de Waalse Regering betreffende de IJzeren Rijn	6
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Martens tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het overleg tussen de gewesten inzake een nieuw interregionaal verpakkingsakkoord en de omzetting van de Europese verpakkingsrichtlijn	9
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Van Malderen tot mevrouw Fientje Moerman, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het halen van de Lissabon-norm voor onderzoek en ontwikkeling	12
ACTUELE VRAAG van mevrouw Cathy Berx tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de nieuwe financiering van het leerplichtonderwijs	15
ACTUELE VRAAG van mevrouw Marijke Dillen tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de nieuwe cijfers betreffende de evolutie van problematisch cannabisgebruik en eventuele nieuwe maatregelen in het kader van het drugpreventiebeleid	18
ACTUELE VRAAG van mevrouw Mieke Vogels tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over opvoedingsondersteuning	21
ACTUELE INTERPELLATIE van de heer Filip Dewinter tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de uitspraken en visie van minister Dirk Van Mechelen betreffende de werking en beslissingen van de Vlaamse Regering rond dossiers die het budgettaire kader van de begroting en begrotingsaanpassing 2007 overschrijden	24

ONTWERP VAN DECREET houdende de harmonisering van de procedures van voorkooprechten – 929 (2005-2006) – Nrs. 1 tot 3	
Algemene bespreking	29
Artikelsgewijze bespreking	29
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 13 december 2006 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, betreffende de organisatie en de financiering van het herstelrechtelijk aanbod bedoeld in de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade – 1155 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2	
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 13 december 2006 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de organisatie en financiering van de ouderstage, zoals vastgelegd in de wet betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade – 1156 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2	
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 13 december 2006 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de inwerkingtreding van artikel 7, 7°, van de wet van 13 juni 2006 tot wijziging van de wetgeving betreffende de jeugdbescherming en het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd – 1157 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	29
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 13 december 2006 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, betreffende de organisatie en de financiering van het herstelrechtelijk aanbod bedoeld in de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade – 1155 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2	
Artikelsgewijze bespreking	35
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 13 december 2006 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de organisatie en financiering van de ouderstage, zoals vastgelegd in de wet betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade – 1156 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2	
Artikelsgewijze bespreking	36
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 13 december 2006 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de inwerkingtreding van artikel 7, 7°, van de wet van 13 juni 2006 tot wijziging van de wetgeving betreffende de jeugdbescherming en het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd – 1157 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2	
Artikelsgewijze bespreking	36
ONTWERP VAN DECREET houdende de harmonisering van de procedures van voorkooprechten – 929 (2005-2006) – Nrs. 1 tot 3	
Hoofdelijke stemming	36

<p>ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 13 december 2006 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, betreffende de organisatie en de financiering van het herstelrechtelijk aanbod bedoeld in de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade – 1155 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming</p>	36
<p>ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 13 december 2006 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de organisatie en financiering van de ouderstage, zoals vastgelegd in de wet betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade – 1156 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming</p>	37
<p>ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 13 december 2006 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de inwerkingtreding van artikel 7, 7°, van de wet van 13 juni 2006 tot wijziging van de wetgeving betreffende de jeugdbescherming en het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd – 1157 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2 Hoofdelijke stemming</p>	37
<p>MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de dames Sabine Poleyn en Els Robeyns en de heren Joris Vandenbroucke, Herman Schueremans en Kris Van Dijck tot besluit van de op 26 april 2007 door mevrouw Sabine Poleyn in commissie gehouden interpellatie tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de evaluatie van het Extra Time-project voor internationale interculturele projecten van jongeren – 1203 (2006-2007) – Nr. 1 Hoofdelijke stemming</p>	37
<p>REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN</p>	38
<p>BIJLAGEN</p>	
<p>Aanwezigheden</p>	41
<p>Individuele stemmen Vlaamse Volksvertegenwoordigers</p>	41

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Marleen Vanderpoorten

– *De vergadering wordt geopend om 14.06 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat berichten van verhindering zijn ingekomen van de volgende leden:

Mark Demesmaeker, Margriet Hermans, Linda Vissers: gezondheidsredenen;

Jul Van Aperen: buitenslands;

Luc Van den Brande, Johan Verstreken: ambtsverplichtingen;

Pieter Huybrechts: familieverplichtingen.

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES

Wijziging onder de vaste en plaatsvervangende leden

De voorzitter: Dames en heren, voor de Vlaams Belangfractie zijn

in de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand de heer Wim Van Dijck als vast lid vervangen door mevrouw An Michiels en mevrouw An Michiels en mevrouw Monique Moens als plaatsvervangend lid vervangen door mevrouw Agnes Bruyninckx en de heer Stefaan Sintobin,

in de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media de heer Jurgen Verstrepen als vast lid vervangen door de heer Wim Van Dijck,

in de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin mevrouw Monique Moens en de heer Jurgen Verstrepen als plaatsvervangend lid vervangen door mevrouw Agnes Bruyninckx en de heer Johan Deckmyn,

in de Commissie voor Wonen, Stedelijk Beleid, Inburgering en Gelijke Kansen mevrouw Monique Moens als

vast lid vervangen door mevrouw Gerda Van Steenberge en de heer Jurgen Verstrepen als plaatsvervangend lid vervangen door mevrouw Agnes Bruyninckx,

in de Commissie Digitaal Vlaanderen de heer Jurgen Verstrepen als vast lid vervangen door mevrouw An Michiels en mevrouw An Michiels als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Werner Marginet,

in de Controlecommissie voor Regeringsmededelingen de heer Jurgen Verstrepen als vast lid vervangen door de heer Werner Marginet en

in de Vlaamse Controlecommissie voor de Verkiezingsuitgaven de heer Jurgen Verstrepen als vast lid vervangen door de heer Jan Penris.

INGEKOMEN STUKKEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met ingekomen stukken en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 60/26*)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, bij brief van 16 mei 2007 heeft mevrouw Mieke Vogels haar actuele interpellatie tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de vraag of de Vlaamse Regering al dan niet een regering van lopende zaken is, ingetrokken.

ACTUELE VRAAG van de heer Carl Decaluwe tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de aangekondigde stopzetting van de analoge VRT-televisieuitzendingen via de ether en de begeleidende maatregelen ter zake

De voorzitter: De heer Decaluwe heeft het woord.

De heer Carl Decaluwe: Mijnheer de minister, collega's, als ik zeg dat het medialandschap in volle evolutie is, trap ik waarschijnlijk open deuren in. Niet het medialandschap op zich, maar het aantal mediadragers en platforms zal alsmaar toenemen. Dat heb ik deze

voormiddag nog met een aantal collega's vastgesteld. Het is duw wel bijzonder actueel.

Ik heb u hier twee of drie weken geleden nog een vraag gesteld over de samenwerking van Telenet en de zuivere intercommunales rond de problematiek van de settop-boxen in een kleine regio als Vlaanderen. Tot mijn spijt zie ik dat het de verkeerde kant opgaat. Dat is waarschijnlijk ook tot uw spijt. Als politici kunnen we daar echter weinig aan doen.

Eind oktober heeft de Vlaamse Regering beslist om voor de uitzendingen van de openbare omroep in de loop van 2008 de zogenaamde switch-off te doen. Momenteel gebeuren de uitzendingen ook nog via de ether. Mensen die geen kabel hebben kunnen de openbare omroep gratis bekijken via de traditionele antenne. De switch-off betekent dat mensen hun traditionele antenne van het dak mogen halen en op een andere manier, via een digitale antenne, zullen kunnen kijken.

Mijnheer de minister, u hebt gezegd dat er begeleidende maatregelen zouden komen. Ik citeer een persbericht dat u toen hebt verspreid: "De overgang zal voor heel wat huishoudens een aanpassing inhouden. Daarom kiest de Vlaamse overheid voor een begeleide overgang. In tegenstelling tot Nederland" – waar de wisseling bij wijze van spreken gebeurde van de ene nacht op de andere – "gaan we voor een overgang van twee jaar. Dit geeft de Vlaamse overheid de gelegenheid om de Vlamingen goed te informeren over de overschakeling van analoge naar digitale uitzendingen. Ik zal ook de nodige maatregelen nemen."

Mijnheer de minister, telkenmale hierover in het nieuws wordt bericht, verneem ik dat mensen in verwarring raken. Mensen denken dat ze de VRT plots niet meer via de kabel zullen kunnen ontvangen, maar dat ze verplicht zullen worden om een settopbox te kopen. Andere mensen schakelen reeds over op satelliet. Door het bericht dat de switch-off in de loop van 2008 zal gebeuren, ontstaat er verwarring. De mensen begrijpen niet goed wat er exact zal gebeuren. Toch zullen in Vlaanderen een kleine honderdduizend mensen geconfronteerd worden met de analoge switch-off.

Tijdens de bespreking van de begroting van 2006 heb ik u gevraagd naar de begeleidende maatregelen. De einddatum komt immers dichterbij. U zei toen dat voor de echt schrijnende gevallen, voor mensen die financieel niet in staat zijn om de meerkost te betalen, zal worden bekeken of de OCMW's kunnen worden ingeschakeld bij de begeleiding.

Deze voormiddag vond een hoorzitting plaats. We vernamen dat ook de universiteit van Gent aan het zoeken is en dat Nederland en Finland werden bezocht. Ook in

Finland zal de analoge switch-off van de ene dag op de andere gebeuren.

Mijnheer de minister, hoe zit het met de begeleidende maatregelen en met de timing? 2008 nadert immers en steeds meer mensen stellen zich vragen. Aan welke begeleidende maatregelen denkt u? Wanneer zult u klaarheid kunnen scheppen? Wanneer zult u de verwarring bij een gedeelte van de bevolking wegnemen?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mevrouw de voorzitter, mijnheer Decaluwe, u merkt terecht op dat er misschien wel wat verwarring ontstaat. Het is daarom wellicht goed om nog eens duidelijk te maken dat het alleen gaat over een door Europa verplichte overschakeling van analoog naar digitaal voor de mensen die via de ether, dat is met een antenne, televisie kijken.

In Vlaanderen wordt op vier manieren televisie gekeken. Het overgrote deel, meer dan 95 percent, kijkt via de coaxkabel. Daarnaast kijkt men ook via de koperkabel of via satelliet of met een antenne via de ether. Die laatste groep van primaire en secundaire kijkers bedraagt maximaal 5 percent.

Het gaat dus alleen over de mensen die via een antenne televisie kijken. Ik beklemtoon dat ze op dit ogenblik al digitaal televisie kunnen kijken. Wie de VRT digitaal wil ontvangen via de ether, kan dit al. Het enige wat nodig is, is een settopbox. Op die manier kan VRT op een digitale manier vrij, zonder te moeten betalen, worden bekeken in de huiskamer.

De Vlaamse Regering heeft inderdaad beslist om niet te wachten tot 2012. Op dat moment moet iedereen die via de ether kijkt, digitaal kijken. Dat wordt verplicht door Europa. Tijdens de hoorzitting deze voormiddag kwam ook aan bod waarom we dit eerder willen doen: we willen in de ether ruimte maken voor nieuwe technologische toepassingen. We maken immers tegelijkertijd werk van allerlei schitterende toepassingen.

Ik heb ter voorbereiding een aantal maatregelen genomen. Er is een werkbezoek geweest aan Nederland. Nederland is geen goed voorbeeld. De overgang gebeurde er op drie maanden tijd en dat was veel te snel. Ik heb wel een aantal zaken onthouden.

Wie in Nederland analoog tv keek, kreeg gedurende die maanden voor de switch-off een banner te zien voor het uitschakelen van het televisietoestel. Daarop stond dat men analoog televisie keek en dat dit vanaf een bepaalde datum niet langer mogelijk zou zijn. Het is een goed idee om te onthouden. In Nederland werd ter informatie van de samenleving ook een website geopend.

We hebben ook heel wat bezoeken gebracht aan Finland en we hebben er veel geleerd. Eén idee is me echt bijgebleven: in Finland heeft men een beroep gedaan op de gemeenschap. Finland is een sterk gemeenschapsgebonden samenleving. Het middenveld, vrijwilligers, werden er ingeschakeld bij het helpen van de mensen die een settopbox kochten – die kost nog maar 40 euro – maar moeite hadden met de installatie van het toestel. Het inschakelen van vrijwilligers heeft goed gewerkt.

Dat is zeker een goed idee, en ik wil dat gebruiken voor de mensen die problemen hebben om dat toestel zelf aan te schakelen.

Ik heb opdracht gegeven aan de groep Media en ICT van de Universiteit Gent om die antennekijkers in kaart te brengen. Dat is van belang voor het actieplan. Wie zijn dat? Waar kijken ze? Zijn het primaire kijkers thuis? Of kijken ze op de camping, in een tweede verblijf of een tweede plaats in huis? De Universiteit Gent is daar volop mee bezig. Eind volgende maand wordt die studie opgeleverd. Dan zitten we nog anderhalf jaar voor de switch-off. Finland heeft een jaar gewerkt aan de voorbereiding. We moeten dat geen twee jaar vooraf aankondigen als het nog niet actueel is.

Bij de begrotingscontrole is een bijkomend bedrag van 250.000 euro ingeschreven in de mediabegroting voor het financieren van acties met het oog op de communicatie en het begeleiden van de overgang. Alles is klaar. Ik wil dat heel doordacht doen. Ik wil een zicht hebben op wie analoog kijkt en waar die mensen kijken en dan kunnen we ons plan uitwerken. We bereiden dat grondig voor.

De heer Carl Decaluwe: In de eerste fase na het zomerreces is het van groot belang dat er goed gecommuniceerd wordt. Misschien zijn de Nederlandse ideeën ook hier toepasbaar. Er zijn zeker lage inkomenscategorieën bij de gebruikers. De switch-off zal geld kosten voor die mensen. Desnoods moeten we hen ondersteunen zodat ze de televisie geen dag moeten missen, want vaak is dat hun enige venster op de wereld.

Ik pleit voor een goede communicatie en de nodige financiële middelen voor de begeleiding van de sociaal zwaksten.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Decaluwe, ik ben het met u eens. We moeten dit heel goed communiceren aan de bevolking. In Nederland kost de settopbox 40 euro voor free to air, zonder smartcard, voor wie naar de publieke omroep kijkt. Ik wil ook dat de publieke omroep free to air blijft. De sociale gevallen voor wie de aankoop van de settopbox een probleem vormt, moeten sociaal begeleid worden. We moeten daarvoor geen grote nieuwe structuur opzetten, zoals het alimentatiefonds. We moeten dat kleinschalig doen met de OCMW's, die de noden het beste kennen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Marnic De Meulemeester tot de heer Geert Bourgeois, Vlaams minister van Bestuurszaken, Buitenlands Beleid, Media en Toerisme, over de verbetering van de efficiëntie van het Vlaamse overheidsapparaat

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, vele rapporten geven aan dat het goed en efficiënt werken van een overheid bepalend kan zijn voor het aantrekken van bedrijven, maar ook voor de keuze van hun vestigingsplaats. Ik trap een open deur in als ik zeg dat het onze en uw bezorgdheid moet zijn, mijnheer de minister. Iedereen moet daarbij betrokken zijn, de Vlaamse parlementsleden, alle overheden en alle burgers.

Sommige rapporten en studies trekken dit in twijfel. Er zijn de verklaringen van de heer De Pril, voorzitter van Agoria, dat er een beleidsplan moet worden opgemaakt voor investeren in een degelijke IT. We verliezen nu terrein ten overstaan van het buitenland. Er zijn ook de verklaringen van de heer Thomas, topman van het VBO, die zegt dat de werking van het overheidsapparaat in Vlaanderen op alle niveaus te veel kost. De overheid moet zich beperken tot haar kerntaken als we de kosten van de vergrijzing nog willen kunnen betalen.

Er gaan dus een aantal stemmen op die terecht kritisch zijn. We moeten daar alert voor zijn.

In het 'Vlaanderen in Actie'-plan, dat hier al een aantal maanden geleden goedgekeurd is, wordt er niet met zoveel woorden over een efficiënte overheid gesproken. Toch staat er een zeer belangrijke passage in: "Wij willen komen tot een slanke, maar efficiënte, kosteneffectieve en ambitieuze overheid." Dat is een belangrijke zin in het 'Vlaanderen in Actie'-plan.

Dit is ook van belang met betrekking tot personeelsbezetting bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en tal van overheidsbedrijven in Vlaanderen. Daarom zou ik graag willen weten of er nog personeel bijkomt bij de verschillende overheden op Vlaams niveau.

Hoe zit het met de efficiëntie van onze overheid, zowel op het vlak van IT als op het vlak van personeel? Er worden door belangrijke autoriteiten duidelijke signalen gegeven over de efficiëntie en de werking van het Vlaamse overheidsapparaat. Aangezien het 'Vlaand-

ren in Actie'-plan vele maanden geleden goedgekeurd is, zou ik graag vernemen welke stappen u reeds ondernomen hebt, of welke stappen u plant te ondernemen om onze overheid nog efficiënter te laten functioneren. Het is in het belang van elke Vlaamse burger dat de overheid zo goed en efficiënt mogelijk werkt, ook op het vlak van de dienstverlening.

Met betrekking tot kostenbesparing is het belangrijk om te weten hoe het zit met het personeelsverloop, zowel binnen het ministerie als bij alle andere Vlaamse overheidsdiensten. In welke mate is daar de voorbije maanden personeel bijgekomen? Wat gaat uw politiek zijn om ons overheidsapparaat zo efficiënt mogelijk en met de meest moderne technieken en middelen te laten functioneren, zodat dit tot een besparing in de personeelskosten kan leiden?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer De Meulemeester, ik ben blij dat u deze vraag stelt, want dit onderwerp is mijn dada. Ik heb niet gewacht op allerlei studies of op het 'Vlaanderen in Actie'-plan om te stellen dat dit voor mij een prioriteit is.

U stelt mij natuurlijk ook een containervraag: "Waar en hoeveel personeelsleden zijn er bij gekomen?" Dat stond niet in de voorbereiding die ik gekregen heb. Ik kan hier niet zomaar cijfers uit het hoofd beginnen te citeren. Dat overstijgt het bestek van een actuele vraag.

Ik wil wel graag ingaan op uw algemene vraag. U verwijst naar studies. Om te beginnen zijn er heel weinig studies over Vlaanderen. Er zijn studies die België vergelijken met andere staten, maar er zijn er weinig die dat doen voor Vlaanderen. Op het interessante colloquium van MOVI, dat deze week plaatsvond, zijn de laatste cijfers van de Global Competitiveness Index voorgesteld door de heer De Batselier, voormalig voorzitter van het Vlaams Parlement en huidig directeur van de Nationale Bank. Uit die cijfers bleek dat België pas op de twintigste plaats komt. Het wordt in de rangschikking voorafgegaan door al zijn buurlanden – Duitsland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk – en vooral ook door de Scandinavische landen.

Er is een studie van de Europese Centrale Bank van 2004, waar u zelf naar verwijst in uw vraag. Daaruit blijkt dat België in de toenmalige Europese Unie slechts op de dertiende plaats kwam. Professor Moesen heeft die studie toen op een zeer wetenschappelijke manier geëxtrapoleerd naar Vlaanderen. Hij heeft toen gesteld dat Vlaanderen weliswaar niet aan de absolute top staat, maar dat het toch veel beter doet dan België: Vlaanderen staat op de achtste plaats. U moet dus zeker nuanceren als u cijfers hanteert en vergelijkingen gaat maken. Ik mag hopen dat de Nationale Bank ook eens cijfers zal

proberen te brengen voor Vlaanderen, en niet alleen voor België.

De heer De Batselier bracht in zijn referaat op het colloquium van MOVI ook cijfers over Vlaanderen. Hij zei dat wij het bijvoorbeeld op het vlak van onderwijs goed doen.

In Vlaanderen gaat er relatief veel geld naar het onderwijs, maar ons onderwijs staat dan ook aan de wereldtop. Het kan natuurlijk altijd nog beter. We doen het bijvoorbeeld goed inzake gezondheidszorg. We moeten niet alleen kijken naar de input, dus wat de overheid erin stopt, maar ook naar de output, de resultaten.

Mijnheer De Meulemeester, u citeert een aantal mensen uit werkgeverskringen die zeggen dat de overheid zich moet terugplooiën op haar kerntaken. Dat is een politiek debat. Wij hebben een regeerakkoord dat deze meerderheid bindt en waarin een aantal opties zijn genomen. Die zullen halverwege de rit niet veranderen. Ik geef een voorbeeld. Er zijn landen die geen publieke omroep hebben, zoals Luxemburg. Vlaanderen heeft wel een publieke omroep en dat heeft zijn gevolgen. In Vlaanderen werken momenteel 2.600 à 2.700 mensen voor de publieke omroep. Is dat een kerntaak of is dat geen kerntaak? Dat is een politieke optie.

U vraagt dat minder personeel zou worden ingezet binnen de overheid. Deze regering heeft na de aanvankelijke wervingsstop beslist het principe te hanteren 'geen snoei, geen groei'. Dat is een politieke keuze die deze meerderheid bindt.

Na de operatie BBB en tijdens de hele hervorming heb ik gezegd dat we maximaal inzetten op de kwaliteit van de overheid, niet alleen vanuit concurrentieel oogpunt maar ook voor het vertrouwen van de burger, van de ondernemer, van de lokale overheid, van het verenigingsleven. Ik wil een overheid die snel en efficiënt is en goede diensten verleent. Dat is even belangrijk als het concurrentievermogen, het hangt er trouwens mee samen.

Een aantal zaken zijn reeds in lijn gebracht. Zo maken we stelselmatig werk van de kwaliteit van de regelgeving. Norbert De Batselier zei in het colloquium van afgelopen maandag dat het zeer belangrijk is dat daar werk van wordt gemaakt. Vandaag nog heeft de regering een regelgevingsagenda goedgekeurd. Alle voorgenomen regelgeving zal op een website staan naar het voorbeeld van de Verenigde Staten en andere landen. Iedereen kan daar ab ovo kennis nemen van de voornemens die worden gemaakt inzake regelgeving. De wetgevingsvellen zijn er nu per beleidsdomein. Wij maken structureel werk van administratieve vereenvoudiging. Daarnaast maken wij goed werk van e-government.

Er komen nu twee zaken bij. U weet dat uit mijn beleidsbrief. In de loop van dit jaar gaan we de confrontatie aan met de klant, met de gebruiker. Samen met het Instituut voor de Overheid van de K.U.Leuven hebben we een kader ontworpen voor gebruikersbevragingen en klantentevredenheidsonderzoeken. Een aantal van onze departementen zullen de confrontatie als pilootproject aangaan. Zij zullen aan de burger en aan de ondernemer vragen of zij tevreden zijn. Op 23 mei is er een studiedag over die gebruikersbevragingen. De lokale overheden zijn daarop uitgenodigd, net als u.

In 2006 heeft de Vlaamse Regering op mijn voorstel beslist om te werken met dienstverleningscharters. Wij garanderen kwaliteit aan iedereen die met de overheid in contact komt. Ik heb het dan over de kwaliteit van het geleverde product, de termijn waarbinnen dat product wordt geleverd, de manier waarop de klant wordt behandeld enzovoort.

Al deze maatregelen zijn heel belangrijk voor de kwaliteit van de overheid en voor de klantentevredenheid. Dat sluit ook aan bij het betoog van Norbert De Batselier. We moeten geen reusachtige projecten uitvoeren die niemand kan volgen, maar gerichte projecten die de verantwoordelijkheid van de lijnmanagers impliceren, aldus de heer De Batselier.

De heer Marnic De Meulemeester: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. Ik ben het met u eens wanneer u zegt dat deze Vlaamse Regering al heel wat inspanningen heeft geleverd. We moeten echter attent blijven. Aan de hand van uw verklaringen moeten we nagaan waar we momenteel staan, zeker op het vlak van nieuwe technologieën en IT. Er zullen nog heel wat inspanningen moeten gebeuren om binnen Europa in de kopgroep terecht te komen.

Deze studies gaan natuurlijk over het Belgische niveau, maar vermits Vlaanderen het grootste landsgedeelte is moeten we er zeker oog voor hebben. Over een betere wetgeving op het Vlaamse niveau heb ik samen met collega Gatz een voorstel van resolutie ingediend. Het werd besproken in de commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en stelt tien concrete maatregelen voor om het overheidsapparaat op het Vlaamse niveau beter te organiseren. We zullen dit voorstel van resolutie opnieuw actueel indienen, zodat het opnieuw in de commissie kan worden besproken.

De voorzitter: De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens: Sommige kringen gooien graag alles in dezelfde pot en voorts staat het ook goed om kritiek te formuleren over de overheid, de administratie of het aantal ambtenaren dat te hoog zou zijn. De minister heeft volledig gelijk als hij stelt dat men de juiste cijfers moet hanteren. Men kan immers geen appe-

len met citroenen vergelijken. Als de Vlaamse Regering vandaag 20 procent hoger scoort dan de federale regering inzake tevredenheid en voldoening bij het grote publiek, is dat in hoge mate te danken aan het feit dat de Vlaamse administratie al sinds Gaston Geens professioneel en klantgericht wordt georganiseerd. U hebt gelijk: de zoektocht naar efficiëntie is een dagdagelijkse opdracht.

Ik zou toch aandacht willen vragen voor wat Beter Bestuurlijk Beleid, als reorganisatie van de hele Vlaamse administratie, op dit ogenblik betekent aan het loket, voor de burgers en alle gebruikers. Ik verduidelijk me. Op dit ogenblik is het moeilijk om te weten wie waarvoor verantwoordelijk is. Het realiseren van Beter Bestuurlijk Beleid heeft wat lang geduurd, het is uw verdienste en de verdienste van deze regering om dat in een eindfase te hebben gebracht. Concreet betekent dit dat men kernadministraties houdt en dat er – intern of extern verzelfstandigde – agentschappen werden opgericht, al dan niet met een rechtsvorm.

Het is hoog tijd dat u de burgers maar ook de gemeentebesturen duidelijk maakt hoe de Vlaamse administratie er vandaag uitziet. Dat is nu te weinig het geval. Op de gemeentehuizen is er vandaag een brief binnengekomen van het departement Ruimtelijke Ordening waarin in drie pagina's wordt uitgelegd tot welke van de deeldiensten men zich moet wenden, of het nu gaat over plenaire vergadering voor weginfrastructuur, het Structuurplan of het Mobiliteitsplan, vergunningen of ruimtelijke uitvoeringsplannen. Het is een hele waslijst die in de gemeenten moet uithangen zodat men weet tot wie zich te richten. Er moet snel een communicatieplan komen ten behoeve van het grote publiek dat duidelijk maakt wie waarvoor verantwoordelijk is binnen de huidige Vlaamse administratie. Zoniet boeten we in aan efficiëntie, waarom de heer De Meulemeester bekommerd is.

Ik geef een voorbeeld van hoe het niet moet. Gedurende meer dan honderd jaar was het ministerie in dit land een gekend begrip. Alvorens Luc Van den Bossche op de luchthaven landde, was hij minister in de federale regering en maakte van alle ministeries FOD's, federale overheidsdiensten. Niemand weet wat dat betekent. Het is een eenvoudig voorbeeld. De overheid zal op een veel heldere manier met de burgers moeten communiceren, zoniet botst men vlug op een muur van onwetendheid. Hoe is het met deze communicatie gesteld?

Minister Geert Bourgeois: Ik ben het volledig met u eens, mijnheer Sauwens. Het kan beter, al hebben we al een vrij efficiënte Vlaamse administratie. We mogen niet zelfgenoegzaam zijn en moeten er dagelijks werk van maken. BBB brengt inderdaad met zich mee dat deze ene administratie is opgedeeld in 13 beleidsdomeinen, opgesplitst in entiteiten en allerlei agent-

schappen. Ook voor ons is het vaak nog moeilijk om precies te weten wie waarvoor verantwoordelijk is. Ik kan me best inbeelden dat het voor lokale overheden en individuele burgers moeilijk is.

Ik kan mij inbeelden dat het voor lokale besturen, en zeker voor burgers, heel moeilijk is. Ik zal nog eens advies vragen aan het college van ambtenaren-generaal. Wat u als voorbeeld aanhaalt, is volledig de verantwoordelijkheid van dat departement van Ruimtelijke Ordening of van het agentschap. Ik zal aan het college van ambtenaren-generaal een advies vragen om te zien hoe we dit het beste kunnen aanpakken.

Daarmee kom ik bij uw laatste punt: de acroniemen, de letterwoorden. Dat is de plaag van de dag. Ik stelde daarover ooit een vraag in de federale kamer. Daar houdt een ambtenaar zich bezig met het oplijsten van alle mogelijke acroniemen. Dat groeit uit tot een dik boekdeel. In Vlaanderen is dat even erg. Iedereen gebruikt binnen zijn ministerie zijn eigen jargon.

Ministers begrijpen elkaar niet meer, ook ambtenaren en parlementsleden niet, laat staan de burger. Die letterwoorden zijn zeer handig in het dagelijkse jargon, maar in de brede communicatie moeten we daar dringend iets aan doen.

Ik zal het college van ambtenaren-generaal vragen of het een plan kan uitwerken. Elke leidende ambtenaar draagt de verantwoordelijkheid voor zijn departement of agentschap. Maar we moeten streven naar een omvattende communicatie, met binnen de verschillende entiteiten een gerichte communicatie zodat het minstens voor de gebruikers, de lokale besturen, duidelijk is waar ze terecht kunnen.

De heer Marnic De Meulemeester: Ik ga volledig akkoord met de heer Sauwens. Met de steeds veranderende structuur van de Vlaamse Gemeenschap en de neveninstellingen is het voor de burger vaak niet gemakkelijk om er nog wegwijs uit te geraken. Ook voor de gemeentebesturen is het moeilijk omdat de administraties voortdurend van naam veranderen en er steeds andere personen zich met bepaalde dossiers bezighouden. Het is moeilijk geworden om echt contact te krijgen met dat Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Dat is nog voor verbetering vatbaar. Ik zei al dat er de voorbije jaren veel inspanningen werden geleverd om die administratie zo efficiënt mogelijk te laten werken. Maar door de voortdurende wijzigingen aan de structuren wordt het echt niet gemakkelijk voor zowel de gemeentebesturen als de burger om er wijs uit te geraken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het recent bekend geworden advies van de Waalse Regering betreffende de IJzeren Rijn en de discussie over een alternatief tracé

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Peumans tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het recent bekend geworden advies van de Waalse Regering betreffende de IJzeren Rijn

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's: 'De IJzeren Rijn', aflevering 231.

Vorige week konden we in de commissie Openbare Werken nog eens van gedachten wisselen over dit onderwerp. Toen was onze zorg de stugge, antidiplomatieke houding in Nederland omdat we hadden vastgesteld dat de Nederlandse Tweede Kamer, het hoogste politieke orgaan daar, wil ingaan en dreigt in te gaan tegen een internationale arbitrageovereenkomst ter zake. Volgende week hebben we hierover uitsluitsel. De Nederlandse Tweede Kamer is gisteren bijeengekomen om te debatteren over een aantal resoluties. Sommige daarvan gaan zeer ver. In elk geval zullen er bijkomende studies worden gevraagd en zullen er nieuwe tracés moeten worden onderzocht.

Vorige week vrijdag zijn we te weten gekomen dat de Nederlandse regering een nieuwe objectieve bondgenoot heeft gevonden in de figuur van de heer Di Rupo, voorzitter van niet alleen de PS, dacht ik, maar ook van de Waalse regering. Hij liet weten dat heel dat IJzeren Rijnproject "weggesmeten geld" is. Hij heeft dat al iets langer dan een aantal maanden geleden aan zijn Nederlandse collega's meegedeeld.

Daarmee hebben wij, mijnheer de minister, een dubbel probleem. Eerst en vooral is er het politieke probleem, dat het probleem zal zijn van uw meerderheid. Gelet op het feit dat er op mijn partij nog een cordon sanitaire rust, zal het uw meerderheid zijn die na 10 juni met die man zal moeten onderhandelen over de toekomst van Vlaanderen Distributieland, van Vlaanderen als logistieke basis bij uitstek. Uw meerderheid zal het eens moeten worden met die man, die het IJzeren Rijnproject, dat heel Vlaanderen nuttig vindt, weggesmeten geld vindt. Dat is uw eigen, interne rekening, en die moet worden vereffend.

Ergers is dat er nog zoiets bestaat als wat men in Duitsland de 'Bundestreue' noemt. Als men in een federaal land leeft, gaat men er van uit dat deelstaten elkaars belangen niet schaden.

De uitspraken van de heer Di Rupo hebben dat principe van de Bundestreue in België, tussen Vlaanderen en Wallonië, ernstig geschaad. (*Opmerkingen van de heer Johan Sauwens*)

U vindt dat niet erg en wij ook niet, maar u zit nog altijd in de meerderheid die na 10 juni wellicht met die man aan tafel gaat zitten. Wij niet. Wij hebben die complexen niet. We hebben een zeer duidelijk standpunt ter zake. Ik hoop dat u ook consequent blijft, dat u wat in uw regeerakkoord stond over Vlaanderen Distributieland tot het einde mee wil beleven en dat u er dus van uitgaat dat de IJzeren Rijn nuttig en noodzakelijk is en geen weggesmeten geld is. Trouwens, in Wallonië wordt er veel geld weggesmeten. Wallonië is het land van de scheepsliften, Wallonië is het land van de megastations in het Luikse. Er zijn anderen die geld over de balk hebben gegooid.

Mijnheer de minister, u zit niet alleen met een politiek probleem, maar ook met een constitutioneel probleem. De Bundestreue is ernstig geschaad. Hoe gaat u daarmee om? Welke stappen hebt u reeds gezet? Hebt u de federale regering benaderd om dit probleem aan te kaarten, voor zover ze nog verder mag gaan dan het afhandelen van lopende zaken? Hebt u uw Waalse collega's in deze gevonden? Hebt u al contacten gehad met uw Nederlandse collega en ideologiegenoot, de heer Eurlings, om de standpunten van de heer Di Rupo te nuanceren? (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, leden van de regering, dames en heren, aflevering 226! Mijnheer de minister, we hebben in de commissie al gezegd dat iedereen ervan overtuigd is dat we naast de Montzenlijn dringend behoefte hebben aan de beroemde IJzeren Rijn. Het is een beetje Vlaams-Waals opbod aan het worden. Door Nederlands-Limburg zijn een aantal adviezen gevraagd over het Provinciaal Omgevingsplan Limburg, afgekort POL. Ik veronderstel ook aan u, maar dat weet ik niet. Het Waalse Gewest heeft bij monde van de heer Di Rupo een advies gegeven waarin staat dat de IJzeren Rijn weggegooid geld is omdat er belangrijker prioriteiten zijn.

Daar gaat een hele historie aan vooraf. De Montzenlijn is de belangrijkste verbinding naar Duitsland, maar dat weet u allemaal al. Vanuit Waalse kant zit er ook een stuk tewerkstellingsgedachte achter, wat een beetje logisch is. De Montzenlijn is belangrijk voor het goederenvervoer maar heeft een aantal nadelen. Wie het landschap kent, weet dat de lijn niet ideaal is om veel tonnage te vervoeren. Er wordt nu met diesellocs gewerkt. De aansluiting met het Duitse spoorwegennet zou worden geëlektrificeerd en binnen enkele jaren af zijn. Op die manier zal met elektrische locs kunnen worden gereden in plaats van met diesellocs. Blijkbaar ziet men daar een bedreiging in.

Ik verwijs naar de ministerraad van de Waalse regering van 19 april 2007. Er zijn een aantal ontwikkelingen bezig waarbij Wallonië voor zijn logistiek de as Parijs-Rotterdam zo weinig mogelijk via Vlaanderen wil laten verlopen, maar zoveel mogelijk via Nederland. Een heel mooi voorbeeld daarvan is de sluis van Ternaaien die binnenkort zal worden gebouwd. Die zal als voordeel hebben dat in plaats van scheepvaart over het Albertkanaal, de scheepvaart via Nederland naar de haven van Rotterdam zal gebeuren. De Waalse regering heeft ook gezegd dat ze de ombouw wil doen van haar waterwegen. Kortom, men is op het gebied van logistiek met een aantal maatregelen bezig waardoor men denkt beter te kunnen concurreren op Europees vlak.

Camiel Eurlings, uw Nederlandse collega, is nog niet lang in dienst. Enkele uitspraken uit brieven van hem aan de Tweede Kamer verontrusten me. Ze wijzen erop dat er een soort objectief bondgenootschap ontstaat tussen Wallonië en Nederland, en spijtig genoeg niet tussen Vlaanderen en Wallonië.

In zijn laatste brief aan de Tweede Kamer, van 14 mei 2007, zegt hij dat men moet zoeken naar alternatieven waarbij het Belgische recht van doortocht, de kaders van het scheidingsverdrag en de bindende arbitrageuitspraken volledig worden gerespecteerd. Het verontwaardigende hiervan is wel dat het IJzeren Rijnproject dreigt te worden opgegeven.

Is de Vlaamse Regering hierover geraadpleegd? U zegt dat dit niet het geval is. Dat is bijzonder merkwaardig, want bij mijn weten grenzen we aan Nederland. Was u op de hoogte van het antwoord van de Waalse regering? Indien neen, moet u dat probleem dan niet aankaarten op de eerstvolgende bijeenkomst van het Overlegcomité? Dat lijkt me zeer zinvol. Hoe zit het met de onderhandelingen over de IJzeren Rijn? Uw non-verbale communicatie is veelbetekenend. Ook de minister-president heeft in dit halfroond nog verklaard dat alles in de goede zin evolueert. Wij hopen dat dit het geval is.

Ten slotte wil ik nog de woorden van havenschepen Van Peel vermelden. In Gazet van Antwerpen zegt hij dat de wafelijzerpolitiek in België is verroest. Eigenlijk pleit hij daarmee voor de regionalisering van de spoorwegen. Bevestigt deze demarche van de Waalse regering niet nogmaals de noodzaak van de regionalisering van de NMBS?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, collega's, het is belangrijk dat ik hier verwoord wat ik al op non-verbale wijze heb duidelijk gemaakt. De Nederlandse provincie Limburg heeft ons geen advies gevraagd en we waren niet op de hoogte van het antwoord van de Waalse gewestregering. Dat antwoord hebben we zoals u indirect vernomen. Ik betreur dat.

Zoals beide vraagstellers twijfelt niemand – zeker ik niet – aan de economische noodzaak van de IJzeren Rijn. Dat is zeker zo voor de haven van Antwerpen, van waaruit veel trafiek naar Duitsland gaat. De IJzeren Rijn is 50 km korter dan de Montzenroute, en loopt ook niet over hellingen. Dat is erg belangrijk en positief. De IJzeren Rijn zal ook bijzonder positieve gevolgen hebben voor de verkeersmobiliteit, de modal shift en de modernisering van het spoorwegverkeer. Dat alles is erg belangrijk voor Vlaanderen. Wat mij betreft, moeten we op die nagel blijven kloppen. We hebben ons lot in handen van het Internationaal Arbitragehof gelegd. Het hof heeft een duidelijke uitspraak gedaan: de doortocht door Nederland is essentieel en is ook toegekend.

Het advies van Wallonië is nog op een ander vlak eigenaardig. Dit is een federaal dossier. Het wordt al acht jaar lang op federaal niveau behandeld. Het federale niveau staat naar eigen zeggen positief tegenover het dossier en doet er alles aan om het te deblokken. Spijtig genoeg is dat nog niet gebeurd. De stelling van de Waalse gewestregering dat dit weggegooid geld zou zijn, staat diametraal tegenover het federale standpunt. Dit is een federaal dossier dat voor Vlaanderen erg belangrijk is. Wij gaan ervan uit dat het federale niveau het ingenomen standpunt behoudt én hard maakt en zo snel mogelijk omzet in resultaten.

Vorige week hebben we hier de collega's van Noord-Rijnland-Westfalen op bezoek gehad. Het is van groot belang dat we dit dossier samen met onze Nederlandse en Duitse collega's kunnen bekijken. In de commissie heb ik gezegd dat drie studies in de maak zijn. De eerste, over de vervoersprognoses, zal in de loop van mei worden opgeleverd. Aan de kosten-batenanalyse wordt nog gewerkt.

Ik zal het op de agenda zetten van het eerste overlegcomité. Er zal wat mij betreft, een herbevestiging moeten komen van het federale standpunt, dat positief is ten opzichte van deze IJzeren Rijn. Ik zal ook vragen naar de stand van zaken want u weet dat er twee gezanten zijn aangeduid die de nodige initiatieven moeten nemen. Ik hoop dat de nieuwe federale regering na de verkiezingen heel duidelijk is in deze zaak en dat er uiteindelijk en zo snel als mogelijk stappen vooruit worden gezet, op basis van de studies die dan grotendeels of helemaal klaar zullen zijn.

De heer Jan Penris: Mijnheer de minister, mijn wederwoord bestaat uit twee delen. Ten eerste denk ik dat de uitspraak van de arbitragecommissie heel duidelijk is, heel duidelijk was en heel duidelijk blijft. Ik kijk een beetje verontrust uit naar wat de Nederlandse Tweede Kamer volgende week zal beslissen. Maar als democraat zal ik me uiteraard neerleggen bij de beslissing van dat hoogste politieke orgaan in Nederland, hoewel ik wel twijfels heb bij de diplomatieke houding van dat land. Want internationale arbitrageovereenkomsten zijn er om

nageleefd te worden en moeten niet genuanceerd worden. Niet in het dossier van de Scheldeverdieping, waar een resolutie van de Nederlandse Tweede Kamer ook al roet in het eten heeft gestrooid. Niet in het dossier van de IJzeren Rijn.

Er was een tijd, mijnheer de minister, dat uw partij de zogenaamde 'Essense gesprekken' voerde, in het begin van deze eeuw. Minister Van den Brande had er met zijn ambtsgenoten, lotgenoten, ideologiegenoten van boven de Moerdijk gesprekken over de toekomst van onze Lage Landen, waarin dossiers als de IJzeren Rijn en de Scheldeverdieping behandeld werden. Ik stel vast dat die Essense gesprekken tot weinig hebben geleid en dat we nog altijd niet verder staan dan in het begin van de eeuw.

Ten tweede denk ik dat u aan Wallonië een duidelijk signaal moet geven. Niet alleen in het dossier van de IJzeren Rijn, maar ook in andere spoorwegdossiers, bijvoorbeeld het dossier van lijn 20. Dat is een potentiële treinverbinding die Hasselt een rechtstreekse aansluiting moet geven op Maastricht. Daar ligt Wallonië dwars, door mediatie van de NMBS, net zoals in het dossier van de IJzeren Rijn. Ik denk dat we niet moeten wachten tot na 10 juni, maar dat we snel moeten handelen, al was het maar omdat we allemaal recht hebben op duidelijkheid in deze belangrijke transportdossiers. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De heer Jan Peumans: Mijnheer de minister, wat mij het meest verontrust, is het standpunt van de Nederlandse minister van Verkeer en Waterstaat. Als u de boodschap aan de voorzitter van de Tweede Kamer van 14 mei 2007 leest en u leest de Nederlandse opstelling, dan zegt de heer Eurlings dat het historische tracé moet worden herbekeken. Er is trouwens al een akkoord over de omleiding rond Roermond in Nederlands-Limburg. Ik heb de indruk dat er een geweldige spoorbocht te nemen is om naar een ander tracé te gaan, waardoor de ontsluiting van de haven van Antwerpen in de richting van het Duitse Ruhrgebied heel waarschijnlijk op de lange baan geschoven zal worden. Wie tussen de regels leest, leest dat hij zich afvraagt of hij er niks kan aan doen. De minister is een Limburger, daardoor is de druk op hem misschien nog groter. Hij staat een beetje onder druk van een aantal Limburgse gemeentebesturen zoals Weert, Roermond en Venlo, die zeggen dat ze die treinen niet willen. De heer Eurlings zegt dat hij in samenspraak met België en Duitsland naar een alternatief zal zoeken.

Als Wallonië zijn eigen mobiliteitspolitiek wil voeren is dat een goede zaak. Maar ik vind niet dat Wallonië nu moet zeggen dat de buit bijna binnen is nu het de Montzenlijn heeft. Indertijd is door premier Verhofstadt beloofd dat in 2001 de eerste treinen zouden rijden. U kunt daar niks aan doen, mijnheer de minister.

Minister Kris Peeters: Dat is juist. In 2000 was het allemaal al geregeld.

De heer Jan Peumans: Ik weet het, maar ik wil alleen maar mijn bezorgdheid uiten, temeer omdat de Nederlandse minister Eurlings een geestesgenoot van u is. Ik hoop dat u de druk op de ketel houdt.

De voorzitter: De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, Elio Di Rupo kent dit dossier natuurlijk uit de periode dat hij zelf federaal minister van Verkeer was, in het begin van de jaren negentig. Door de heer Di Rupo – en even later ook Guy Coëme, een andere Frans-talige minister van Verkeer – werd in het Europees witboek voor transport, waarin de belangrijke grensoverschrijdende assen werden opgenomen die Europese steun zouden krijgen en waarover Europees onderhandeld moest worden, de IJzeren Rijn, ondanks de vraag van Vlaanderen, niet opgenomen. De heer Di Rupo weet dus heel goed waarover hij spreekt.

De wijze waarop ze vanuit Wallonië dit dossier behandelen, sterkt ons als CD&V in onze overtuiging dat de NMBS geregionaliseerd zou moeten worden, net zoals in 1988-1989 is gebeurd met de regionalisering van Openbare Werken. Het is dankzij die regionalisering dat Vlaanderen rechtstreeks met Nederland de waterverdragen heeft onderhandeld. Ik was daar zelf rechtstreeks bij betrokken. Het waren harde en moeilijke onderhandelingen, maar ze hebben tot resultaten geleid en het dossier werd gedeblokkeerd. De opstelling van Wallonië, die anti-Vlaanderen is, is koren op de molen van degenen die zeggen dat het nu genoeg is geweest.

Mijnheer de minister, ik wil uw ideeënontwikkeling, waarbij u zegt dat het een korter traject is, versterken. Het argument dat dit economisch belangrijk is, kennen we. Maar het is veel te weinig geweten hoeveel minder CO₂-uitstoot dat kortere traject op vlak terrein zou betekenen ten opzichte van het huidige traject. Dat is een argument, in het kader van Kyoto, dat we vanuit Vlaanderen meer moeten ontwikkelen, ook in harde economische dossiers als de IJzeren Rijn. Maar ik weet niet of die cijfers vandaag al beschikbaar zijn.

Minister Kris Peeters: Mijnheer Sauwens, we doen dat ook. Ik heb gezegd dat het traject 50 kilometer korter is. Voor het transport zorgt dat voor heel wat mogelijkheden, met positieve effecten op het leefmilieu. Dat is een argument dat hopelijk, in het kader van de Kyoto-uitdagingen, hout snijdt.

Collega's, ik denk dat Nederland zich moet houden aan de internationale uitspraak van het Arbitragehof. Daaruit blijkt duidelijk dat het gaat om het gemoderniseerde historisch tracé.

Dit is een federaal dossier, waarbij we vanuit Vlaanderen alles zullen doen om de nodige dynamiek, druk en gesprekken te organiseren, zowel met onze Duitse als met onze Nederlandse collega's. Ik ga ervan uit dat, zoals wij gedaan hebben met de Scheldeverdragen en de akkoorden die werden afgesloten, ook dit dossier zo snel mogelijk op het goede spoor wordt gezet.

De heer Jan Penris: Mevrouw de voorzitter, ik heb van de heer Sauwens op de valreep nog twee interessante argumenten en mededelingen mogen noteren.

Hij heeft Groen! argumenten aangereikt, om te zeggen dat ook die fractie voorstander moet zijn of worden van de IJzeren Rijn, voor zover ze dat nog niet was, nietwaar mevrouw Vogels.

Mijnheer Sauwens, ik heb u duidelijk horen pleiten, namens CD&V, voor een regionalisering van de NMBS. Ik heb de heer Decaluwe instemmend zien knikken. Ik hoop dat ook de heer Letermé dat heeft gehoord. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Jan Peumans: Mijnheer Penris, ik denk dat in het regeerakkoord en in de resoluties van 1999 heel duidelijk staat dat dit parlement volledig voorstander is van de regionalisering van de NMBS. Dan kan eenieder op eigen elan beslissen over de investeringen die men doet. Nu wordt het een aan het ander gekoppeld. Het is zoals de heer Van Peel in een interview zei: nu geldt nog de klassieke wafelijzerpolitiek. Ik denk dat we daar van af moeten.

Mijnheer de minister, ik denk dat u er geen enkel probleem mee heeft dat we gaan voor de regionalisering van de spoorwegen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Martens tot de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het overleg tussen de gewesten inzake een nieuw interregionaal verpakkingsakkoord en de omzetting van de Europese verpakkingsrichtlijn

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik zal beginnen met het goede nieuws: in België wordt 84 percent van het verpakkingsafval gerecycleerd. Daarmee behoren we tot de Europese top. Er zijn weinig of geen regio's in Europa die meer verpakkingsmateriaal recycleren dan wij in ons land.

Het minder goede nieuws is dat wij, ondanks deze top-prestatie, straks veroordeeld dreigen te worden door Europa wegens een niet-correcte omzetting van de Europese verpakingsrichtlijn. De wettelijke verplichtingen op het vlak van recyclage en nuttige toepassing van verpakingsafval die in ons land van toepassing zijn en massaal worden overschreden in de praktijk, liggen lager dan de Europese minimumverplichtingen uit de Europese verpakingsrichtlijn. De verschillende gewesten komen niet overeen om het interregionaal samenwerkingsakkoord verpakingsafval aan te passen aan de Europese richtlijn omdat Vlaanderen blijkbaar op de rem gaat staan. In tegenstelling tot Brussel en Wallonië wil Vlaanderen niet dat ook de verpakingsverantwoordelijken, namelijk de verpakingsindustrie, financieel moeten opdraaien voor de kosten die lokale overheden maken voor de inzameling van verpakkingen in zwerfvuil en vuil van de gemeentelijke vuilbakjes en dergelijke meer. Dat heb ik in de pers gelezen. Gisteren stond onder meer in De Tijd en in De Standaard dat daar blijkbaar het kalf gebonden ligt: Vlaanderen zou zich verzetten tegen een volledige kostendoorrekening van verpakkingen in het zwerfvuil en het gemeentevuil.

Nochtans staat in het Vlaams regeerakkoord dat we in ons afvalbeleid moeten uitgaan van het principe van de internalisering van de kosten, namelijk het volledig doorrekenen van de kosten van afvalinzameling en -verwerking aan de verpakingsproducenten. In het Vlaams regeerakkoord staat ook dat we in ons afvalbeleid moeten uitgaan van wat we de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid noemen. De producenten moeten verantwoordelijk gemaakt worden voor wat met hun producten in de afvalfase gebeurt. In het uitvoeringsplan Afval, dat bindend is voor alle overheden in ons land, staat in actie 88 dat er moet worden onderzocht hoe de industrie voor 100 percent verantwoordelijk kan worden gemaakt voor het verpakingsafval van huishoudelijke oorsprong. Er moet ook worden nagegaan op welke wijze dit het best wordt gerealiseerd. Mogelijkheden zijn de aanpassing van het samenwerkingsakkoord, de selectieve inzameling van FOST Plus openstellen voor al het verpakingsafval, dus de blauwe zak openstellen voor het andere verpakingsafval, of toestaan dat een deel van het verpakingsafval niet selectief wordt ingezameld terwijl de betrokken sector financieel verantwoordelijk is voor het verpakingsafval dat niet selectief wordt ingezameld.

Mijnheer de minister, niet alleen het Vlaams regeerakkoord of het uitvoeringsplan Afval voorziet in de volledige kostendoorrekening, ook dit Vlaams Parlement heeft dat gevraagd in een resolutie die eind 2005 is goedgekeurd, ik denk zelfs eenparig. In die resolutie vragen we dat men bij de onderhandelingen van een nieuw samenwerkingsakkoord zou uitgaan van een volledige kostendoorrekening voor al het afval dat de verpakingsverantwoordelijken op de markt brengen.

Mijnheer de minister, mevrouw Crevits heeft nog een onderzoek gedaan bij de lokale besturen naar wat het de steden en gemeenten kost om het zwerfvuil in te zamelen dat voor een groot deel uit verpakingsafval bestaat. Ze kwam tot de conclusie dat voor gemeenten van minder dan 20.000 inwoners de kosten oplopen tot 37.000 euro per jaar en voor gemeenten tussen de 20.000 en 50.000 inwoners die rekening oploopt tot 110.000 euro per jaar. Een stad als Gent spendeert niet minder dan 2,2 miljoen euro jaarlijks aan de inzameling en verwerking van het zwerfvuil. Het is hier niet de vervuiler, namelijk de verpakingsverantwoordelijke, die betaalt maar duidelijk de belastingbetaler. Dat kan niet de bedoeling zijn.

Mijnheer de minister, wat is de stand van zaken in de onderhandelingen over het nieuw intergewestelijk samenwerkingsakkoord over verpakingsafval? Waar staan we in de ingebrekestellingsprocedure die Europa tegen ons land heeft ingezet omdat we de Europese verpakingsrichtlijn blijkbaar niet correct hebben omgezet?

Waarom geeft u geen gevolg aan de afspraak in het regeerakkoord om bij ons afvalbeleid uit te gaan van een volledige kostendoorrekening en een uitgebreide producentenverantwoordelijkheid? Waarom geeft u geen gevolg aan de afspraken ter zake uit het uitvoeringsplan Afval en de resolutie die door dit parlement is goedgekeurd?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Kris Peeters: Mevrouw de voorzitter, geachte leden, mijnheer Martens, u citeert zeer selectief uit de resolutietekst die hier is goedgekeurd. Ik heb die tekst ook bij me. In het eerste punt wordt gevraagd een standpunt in te nemen “ten voordele van maximale financiële verantwoordelijkheid van de verpakingsproducenten voor al het verpakingsafval dat zij op de markt brengen, zoals verder ingevuld in punt 2”. Vervolgens gaat het over zwerfvuil.

Natuurlijk is het evident dat we zullen proberen die financiële verantwoordelijkheid maximaal te verwezenlijken in het akkoord. Dan gaat het in de resolutie zeer specifiek over de problematiek van het zwerfvuil, met de kosten van sensibilisering en dergelijke. U weet dat we daarvoor tot 2008 voorzien in een bedrag van 5 miljoen euro. Ik voer de resolutie van dit parlement maximaal uit. Ik doe er alles voor om dit in het interregionaal samenwerkingsakkoord te krijgen. Natuurlijk moet er dan wel een akkoord zijn tussen de gewesten. Het is volstrekt onjuist dat wij op de rem zouden staan en dat we het afsluiten van een dergelijk akkoord zouden verhinderen. Sterker nog, volgende week, op 23 mei, vindt ter zake de laatste vergadering plaats. Dat hopen we althans. Dan zullen we een akkoord afslui-

ten. Ik wil daar echter niet op vooruitlopen. Het is nog al eens gebleken dat er toch nog een kink in de kabel kwam. Wij willen echter zo snel mogelijk dit akkoord rond hebben. Ik heb er het volste vertrouwen in dat we de resolutie van 2005 maximaal uitvoeren.

Dan kom ik tot de ingebrekestelling. U hebt er zelf op gewezen dat we het beter doen dan wat Europa ons oplegt. We zullen in het samenwerkingsakkoord dat hopelijk volgende week wordt afgerond, verder gaan dan 80 procent. We zullen zelfs in de richting van 90 procent gaan. Met de drie gewesten samen is er ook een brief opgesteld en verzonden aan de EU-instanties, waarin een aantal elementen met betrekking tot de omzetting van die richtlijn worden aangekaart.

Mijnheer Martens, wij hebben de discussie over het regeerakkoord en de resolutie gevoerd in de commissie, met alle leden. Van mij mag u die discussie telkens opnieuw voeren. De resolutie waaruit ik heb geciteerd en die ik maximaal hoop terug te vinden in het samenwerkingsakkoord, is daar eenparig goedgekeurd. Op 23 mei vindt de laatste vergadering plaats, hopelijk met een akkoord tot gevolg. Ik hoop dat we daarmee dan ten overstaan van Europa de problematiek van de ingebrekestelling hebben opgelost.

De heer Bart Martens: Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb de resolutietekst wel degelijk goed gelezen. De tekst stelt dat we moeten streven naar een maximale financiële verantwoordelijkheid voor de verpakingsproducenten voor al het verpakingsafval dat ze op de markt brengen. In het tweede punt wordt dat inderdaad verder uitgewerkt. Er is sprake van een forfaitaire vergoeding aan de gemeenten en de intercommunales voor de inzameling en verwerking van zwerfvuil, die in verhouding moet staan tot de kosten die ze maken.

U hebt met FOST Plus een akkoord afgesloten, waarbij FOST Plus inderdaad 5 miljoen euro investeert in een sensibiliseringscampagne om zwerfvuil tegen te gaan. Dat is echter een pak minder dan de reële kosten die lokale besturen maken. Interafval en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten ramen die kosten op minstens 16 miljoen euro. Wat dat betreft, is er voorsnog niet genoeg gevolg gegeven aan wat de in dit parlement goedgekeurde resolutie vraagt. Ik ben niet de enige die dat zegt. Ook mevrouw Crevits zegt dat. Het is jammer dat ze hier niet aanwezig is. *(Opmerkingen van minister Kris Peeters)*

In een artikel dat in de paasvakantie in De Morgen is verschenen, betwijfelt zij “of het geld dat werd geïnvesteerd in de sensibiliseringscampagne www.inde- vuilbak.be wel voldoende oplevert”.

Mevrouw Crevits vraagt ook dat in de toekomst het bedrag dat de verpakkingindustrie bijdraagt, recht-

streeks afhankelijk zou worden gemaakt van de kosten voor de inzameling en de verwerking van het zwerf- vuil. Blijkbaar ben ik niet de enige in het parlement die vindt dat de tot nog toe geleverde inspanningen onvol- doende zijn.

Minister Kris Peeters: Mevrouw Crevits is mans genoeg om die vraag zelf te stellen mocht ze er problemen mee hebben.

De heer Bart Martens: Ik wil u aanmanen om volledig gevolg te geven aan het regeerakkoord, de resolutie die hier is goedgekeurd en het uitvoeringsplan Verpak- kingsafval, en om in de vergadering van 23 mei aan te sluiten bij het standpunt van het Brusselse Hoofdstede- lijke Gewest en het Waalse Gewest om te gaan tot een volledige financiële verantwoordelijkheid in hoofde van de verpakingsproducenten. Het is de bedoeling dat als zij ook verantwoordelijk gemaakt worden voor het zwerfvuil, net zoals zij vandaag verantwoordelijk zijn voor de inzameling en recyclage, zij minder zwerfvuil- gevoelige en meer herbruikbare verpakkingen op de markt gaan zetten. Dat resultaat willen we bereiken. Dat zal het straatbeeld properder maken en de kosten van de lokale besturen en van de belastingbetaler voor de inza- meling en de verwerking naar beneden halen.

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mijnheer Martens, ik breng u in herinnering dat we onlangs in de commissie op 19 april, ongeveer een maand geleden, over deze problematiek hebben gediscussieerd, zoals minister Peeters ook zei. Ik heb u toen geen enkele keer horen tussenkomen. Waarom niet? U zat natuur- lijk in een heel moeilijk parket. Het was wel uw partij die in de federale regering een nieuwe heffing heeft goedgekeurd, waarbij aan de verpakingsproducenten opnieuw een bijkomende heffing wordt opgelegd van 300 miljoen euro om uw gat in de federale begroting te dichten. Ik denk dat u eerlijk moet zijn. U vraagt nu aan de minister om de beste leerling van de klas, de verpakingsproducent die 79,5 procent recyclage doet, opnieuw aan te klagen. Dat is ongehoord.

Mijnheer de minister, ik heb u steeds over deze pro- blematiek ondervraagd. Ik kan me niet voorstellen dat er sindsdien nog wijzigingen gebeurd zijn. U geeft zelf aan dat er op 23 mei opnieuw een vergadering komt. Ik wil u alleen vragen om de problematiek van de nieuwe heffing mee te nemen. Als u problemen hebt met het feit dat de andere gewesten niet meewillen, moet u aan uw partij vragen om bij de nieuwe regeringsonderhan- delingen het luik milieu eveneens naar Vlaanderen over te brengen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Matthijs heeft het woord.

De heer Erik Matthijs: Mijnheer de minister, collega's, mijnheer Martens, de resolutie is moeizaam tot stand gekomen. Ik blijf – en ik denk ook mijn fractie en mevrouw Crevits – bij de stelling dat de industrie niet volledig kan opdraaien voor het vervuilende gedrag van de burgers. We hebben de nadruk gelegd op preventie en repressie. Uiteindelijk moet zowel de lokale als de gewestelijke overheid ervoor zorgen dat het zwerfvuil vermindert. Ook die elementen spelen een belangrijke rol. Ik denk dat de minister er alles aan doet om de resolutie die we hebben goedgekeurd, maximaal in uitvoering te brengen.

Minister Kris Peeters: Na 23 mei kunnen we opnieuw over deze problematiek discussiëren. Het heeft weinig zin om de zeer interessante discussie naar aanleiding van de resolutie en andere vragen in de commissie hier lichtjes over te doen. Ik doe er in ieder geval alles aan om de resolutie in het samenwerkingsakkoord terug te vinden. Dat is een inspanningsverbintenis omdat er moet worden onderhandeld. Ik hoop de resolutie, die moeizaam tot stand is gekomen en in de commissie uitvoerig is besproken, op 23 mei in het samenwerkingsakkoord definitief te kunnen afsluiten.

De heer Bart Martens: De federale verpakkingstaks slaat nu op plastic zakjes, wegwerpeetgerei enzovoort, wat weinig met verpakkingen te maken heeft. Dat is natuurlijk een gedragsturende taks. Ze was initieel bedoeld om CO₂ uit de lucht te halen, maar we weten allemaal dat die taks dat resultaat niet meer zal opleveren. Het is een overlasttaks geworden om zwerfvuilgevoelige producten uit het straatbeeld te weren. In die zin heeft dat weinig te maken met wat we hier bespreken.

Hier is sprake van een financierende taks, van een financiële verantwoordelijkheid in hoofde van de verpakkingproducenten om ook in te staan voor de kosten die lokale besturen maken voor het inzamelen en verwerken van verpakkingafval.

Bij de bespreking van het voorstel van resolutie destijds in de plenaire vergadering, heeft ook mevrouw Crevits gezegd dat het wel degelijk de bedoeling is om “de verpakkingverantwoordelijken maximaal voor hun financiële verantwoordelijkheid te plaatsen”. Het gaat om meer dan de 5 miljoen euro die vandaag door FOST Plus wordt geïnvesteerd in de sensibiliseringscampagne. Het gaat om de volledige kost die momenteel door de lokale besturen wordt betaald voor de inzameling en de verwerking van verpakkingafval.

Mijnheer de minister, ik hoop dat we volgende week, op 23 mei, witte rook uit de schouw zullen zien komen en dat er effectief gevolg wordt gegeven aan het regeerakkoord en aan de resolutie van dit parlement. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Van Malderen tot mevrouw Fientje Moerman, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Ondernemen, Wetenschap, Innovatie en Buitenlandse Handel, over het halen van de Lissabon-norm voor onderzoek en ontwikkeling

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik denk niet dat iemand in deze zaal zich kan indenken dat we vandaag niet tot de eurozone zouden behoren. Nochtans beschikken we nog maar vijf jaar over de euro. Ik hoop dat hier over vijf jaar iemand de volgende retorische vraag komt stellen: kan iemand het zich voorstellen dat we niet tot de meest competitieve, tot de meest kennisgebaseerde economie van de wereld zouden behoren?

Dit gaat om hoop, en hoop doet leven, maar volstaat natuurlijk niet op zich. Net zoals we voor de euro eerst de Maastrichtnorm moesten halen en daartoe een hele hoop inspanningen moesten leveren, zo werd om de doelstelling te halen om tegen 2010 met Europa tot de meest competitieve en kennisgebaseerde economie op wereldvlak te behoren, de Lissabonnorm uitgewerkt. De Lissabonnorm bepaalt onder meer dat 3 percent van het bbp aan onderzoek en ontwikkeling moet worden besteed. Ook werd vastgelegd dat de overheid 1 percent dient te behalen.

Vlaanderen heeft de afgelopen jaren zijn verantwoordelijkheid opgenomen via het Innovatiepact. In dit pact onderschreven de overheden, het bedrijfsleven, de universiteiten en de onderzoeksinstituten het formele engagement om gezamenlijke en complementaire inspanningen te leveren om de 3 percent te halen. Er werd een groeipad uitgezet om de norm tegen 2010 te halen.

Mijn hoop sloeg een beetje om in vrees toen ik op vrijdag 11 mei de Speurgids van het departement Economie, Wetenschapsbeleid en Innovatie, of EWI, onder ogen kreeg. De auteurs maakten zich zorgen over en plaatsten heel grote vraagtekens bij het halen van de norm. Een structurele verhoging van 60 miljoen euro in 2007 voor zowel de begrotingsprogramma's als voor de indexering van de kredieten, zou niet voldoende zijn om een reële stijging ten opzichte van vorig jaar te realiseren.

Integendeel, er lijkt zich zelfs een negatieve trend af te tekenen: een daling met 1,3 percent van 966 miljoen euro tot 953 miljoen euro qua rechtstreekse investering, wat staat voor 0,54 percent, en die daalt tot 0,51 percent. Als we het volledige Vlaamse aandeel bekijken, landen we op 0,69 percent, een daling met 0,04 percent. Veel belangrijker is dat dit ons terugwerpt op het niveau van 2002.

Het EWI wijt dit onder meer aan het wegvallen van een eenmalige investering van 150 miljoen euro en stelt in zijn rapport ook dat een stijging met 5,3 procent nodig is om een status-quo te bereiken. Uiteraard kunnen hier een aantal kanttekeningen bij worden geplaatst: er is de grote economische groei die het moeilijker maakt om bepaalde normen op percentsvlak te halen, er zijn de lastenverlagingen die we niet kunnen meetellen, er is het voorbeeld van Ierland dat heel weinig investeert vanuit de publieke sector, maar waar het bedrijfsleven veel investeert – en dat is niet het geval in Vlaanderen –, en er is het gegeven dat we geen onderzoek voor defensie subsidiëren – ik vraag me trouwens af of daar in Vlaanderen, met zijn lange pacifistische traditie, een draagvlak voor zou zijn.

In elk geval besluiten we uit het rapport dat het heel moeilijk zal zijn en dat er bijkomende structurele inspanningen nodig zullen zijn om de 3 percentnorm en vooral de 1 percent vanuit de overheid te halen.

Mevrouw de minister, bevestigt u de cijfers die in de EWI-Speurgids werden gepubliceerd? Hoe verklaart u die? Kunt u die duiden? Denkt u de Lissabonnorm te halen tegen 2010, en hoe denkt u die te realiseren? Waar denkt u het verschil te kunnen maken, gegeven de negatieve trendbreuk van dit jaar? Onderkent u een gelijkwaardige evolutie in het bedrijfsleven? Hoe verhouden de inspanningen van het bedrijfsleven zich ten opzichte van die van de overheid? Overweegt u een heronderhandeling van het Innovatiepact, en welke zouden daarbij uw doelstellingen zijn?

De voorzitter: Minister Moerman heeft het woord.

Minister Fientje Moerman: Ik wil beginnen met een kleine rechtzetting, mijnheer Van Malderen. U spreekt over de Lissabonnorm. Er is een Lissabonstrategie, die de Europese Raad heeft vastgesteld in 2000, en er is een Barcelonanorm die de Europese Raad heeft vastgesteld in 2001. Die Barcelonanorm houdt de kwantificatie in en bepaalt dat we in Europa streven naar 3 percent bbp, voor uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling tegen 2010.

Het Innovatiepact van 2003 is en blijft de budgettaire leidraad voor de verdere uitstippeling van het wetenschaps- en innovatiebeleid in deze legislatuur. Het Innovatiepact spreekt over nominale bedragen. Dat is iets anders dan procentuele aandelen. Als we mikken op een bepaald percentage van het bruto binnenlands regionaal product in het geval van Vlaanderen, dan schieten we op een bewegend doel, want als de economie aantrekt, wordt het bedrag dat tegenover een bepaald percentage staat, hoger.

In 2005 steeg de begroting Wetenschapsbeleid structureel met 55 miljoen euro, in 2006 was dat 50 miljoen euro, in 2007 was dat 59,45 miljoen euro en in 2008 zal dat 75

miljoen euro zijn. Daarnaast zijn er eenmalige injecties van tweemaal 75 miljoen euro voor het Vinnof, in 2005 en 2006. De Vlaamse overheid doet wel degelijk volgehouden inspanningen voor het O&O-beleid.

In de externe communicatie van het departement EWI naar aanleiding van de publicatie van de Speurgids werd er geen onderscheid gemaakt tussen de structurele evolutie van de uitgaven en de eenmalige uitgaven. Er wordt op een weinig genuanceerde manier gesproken over de daling van de inspanningen. In de tabellen 2 en 3 van de Speurgids wordt dat onderscheid wel gemaakt. Dat is trouwens ook gebeurd in de beleidsbrief 2007.

De wetenschappelijke analyse die het Steunpunt Onderzoek en Ontwikkeling Statistieken heeft gemaakt, de zogenaamde 3 percentnota, toont duidelijk aan dat de aangehouden inspanningen van de overheid wel degelijk hun vruchten afwerpen. Meer nog, in de categorie overheden in ons land is de Vlaamse overheid de enige die over de periode 2001-2005 groeit, zowel in relatief aandeel naar de 1 percent bbp, van 0,24 percent naar 0,28 percent, als aandeel, van 40,8 naar 48 percent.

Waar de andere overheden status-quo blijven in het beste geval of er relatief op achteruitgaan, zijn wij in aandeel gegroeid. Uitgedrukt in percentage van het BBRP, is voor 2007 een beperkte daling zichtbaar in O&O-uitgaven, wat te verklaren is door wat u zelf hebt aangehaald in uw vraag, namelijk dat u schiet op een moving target.

De hele Vlaamse Regering onderschrijft de Lissabondoelstelling en de Barcelonanorm van 3 percent. Het is evenwel duidelijk dat zowel de overheden als het bedrijfsleven hun uitgaven verder zullen moeten opvoeren, willen we die norm halen tegen 2010. Dat geldt trouwens voor de meeste Europese landen.

Ik wil erop wijzen dat geld bijstoppen een goede zaak is. Dat is een noodzakelijke voorwaarde, maar geen voldoende voorwaarde. Het is ook belangrijk dat de middelen die je erin stopt, op een zo efficiënt en doelmatig mogelijke manier aangewend worden, én dat er voldoende absorptiecapaciteit is. Om ervoor te zorgen dat we dit objectiveren, heb ik de opdracht gegeven om het hele Vlaamse innovatie-instrumentarium grondig door te lichten.

De heer Bart Van Malderen: Mevrouw de minister, ik maak uit uw repliek op dat er toch enige ruis zit op de communicatie rond dit dossier. Het is een vaststelling dat ook in absolute cijfers de investering vanuit Vlaanderen daalt. Dat is uiteraard de facto te wijten aan het niet herhalen van een eenmalige uitgave, maar het is ook zo dat het aandeel in absolute cijfers daalt. Dat is een correctie op de economische groei en het probleem met de percentnorm dat daarrond bestaat.

De Barcelonanorm hoeft op zich geen fetisj te zijn. Ook in de Maastrichtnorm hebben we nog altijd niet alle criteria gehaald, maar we hebben wel toegang gekregen tot de eurozone. En dat is de essentie: we moeten als regio mee opschuiven in de richting van de kenniseconomie, de meest innovatieve en competitieve economie in de wereld.

Wij staan immers voor grote uitdagingen. Wij hebben het een aantal weken geleden gehad over ‘werkbaar werk’: de voorwaarde creëren die mensen toelaat om langer te werken om op die manier de kostprijs van de vergrijzing te betalen. Dossiers als Opel en Volkswagen hebben duidelijk aangetoond dat het niet langer volstaat om de hardst werkende werknemers van de wereld te zijn. Rapporten als dat over ‘werkbaar werk’ duiden aan dat qua flexibiliteit en prestatiedruk de limieten bereikt worden. We hebben dus nood aan een ander soort economie, een economie van de toekomst, een innovatieve economie die concurreert met zijn kennis en veel minder enkel en alleen op kostenconcurrentie speelt. Dat betekent dat we het wellicht over een andere boeg moeten gooien.

Mevrouw de minister, het verheugt mij dat u in uw antwoord zegt dat men de inspanningen inzake O&O zal doorlichten en evalueren. Ik denk dat daar nog een aantal zaken voor verbetering vatbaar zijn. We stellen vandaag vast dat een kmo ongeveer 40 mandagen nodig heeft om een dossier in te dienen bij de Europese Commissie. Dan kun je je afvragen of het als kwaliteitslabel niet volstaat om toegang te krijgen tot een Vlaamse subsidie. We mogen ook niet te veel in structuren denken. Wanneer we een initiatief nemen, mogen we niet denken dat dat automatisch in een hokje gestopt moet worden, en dat dat hokje dan automatisch een nieuwe instelling moet worden. We moeten wat meer horizontaal denken, denken in functie van synergieën.

U hebt allusie gemaakt op het feit dat de input vaak sneller stijgt dan de output. Laten we het voorbeeld van Ierland nemen, dat ook in de andere richting gebruikt kan worden. Je ziet daar dat lage overheidsinspanningen leiden tot hoge inspanningen van het bedrijfsleven. Het is een vraag naar efficiëntie van subsidies of – anders gezegd – naar het ‘marginale effect’.

Aangezien ook mevrouw Merckx het woord gevraagd heeft, vermoed ik dat we het daar in de commissie voor Economie nog uitgebreider over zullen kunnen hebben.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Mevrouw de minister, toen ik de persmededeling van het EWI las, had ik een ambigu gevoel. Enerzijds vond ik het terecht dat zij waarschuwen dat we niet te zelfgenoegzaam moeten worden over onze inspanningen voor innovatie. Ander-

zijds ben ik blij met uw antwoord. U hebt de puntjes op de i gezet. Met cijfers kun je natuurlijk alles bewijzen, en ik vond het jammer dat het EWI de cijfers interpreteerde alsof er de laatste jaren geen enkele inspanning gedaan werd. U hebt daar goed op geantwoord.

Cijfers en kwantiteit zijn één zaak, maar de kwaliteit van het onderzoek is nog belangrijker.

We worden regelmatig geconfronteerd met het knelpunt dat Vlaanderen te weinig afgestudeerden heeft in wetenschappelijke richtingen. Daar moet absoluut aan gewerkt worden. Dat is de grondstof waarmee O&O kan gebeuren. We moeten ons daar meer dan ooit op toespitsen.

Met het oog op het percentage van amper 1,5 procent bij de particuliere bedrijven heeft ook Agoria een oproep gedaan om ons niet enkel toe te spitsen op de grote bedrijven maar ook op de kmo's. Mevrouw de minister, hoe ziet u de kwaliteit van O&O en de verbreding naar de kmo's? Welke mogelijkheden zijn er daartoe?

De voorzitter: Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Mevrouw de minister, ik ben blij dat u het Innovatiepact blijft aanhouden. Ook in VIA, Vlaanderen in Actie, een actualisatie van het regeerakkoord, was dat uitdrukkelijk opgenomen. De aangehouden inspanningen zijn nodig.

De extra 60 miljoen euro waarin de begroting 2007 voorziet, is minder dan de VRWB in maart 2005 had berekend. Kunnen we, eventueel via een verschuiving binnen de timing, de engagementen van het Innovatiepact niet concreter maken? Kunnen we geen consensus bereiken om eventuele meevallers in de begroting prioritair aan te wenden voor wetenschap en innovatie?

Het evenwicht in de uitgaven is belangrijk. U hebt de VRWB ter zake om advies gevraagd. Weet u intussen al of dat evenwicht bereikt kan worden? Wanneer krijgen we zicht op het kwaliteitsonderzoek dat u hebt gevraagd?

Minister Fientje Moerman: Wat het geld voor wetenschap en innovatie betreft, weet u, mevrouw Merckx, dat er bepaalde afspraken zijn gemaakt over de beleidsruimte binnen de verschillende bevoegdheidsdomeinen. Helaas bevond ik me toen in een andere hoedanigheid. Ik heb aan die besprekingen niet deelgenomen. De bedragen die waren uitgetrokken, waren niet voldoende om te voldoen aan de jaarlijkse stijging van 60 miljoen euro, zoals bepaald door het Innovatiepact. Doordat we met z'n allen een tandje bij hebben gestoken, is dat wel gelukt.

In de tweemaal 75 miljoen euro voor het Vlaams Innovatiefonds was niet voorzien. Verder was ook niet voor-

zien in de 55 miljoen euro in 2005, noch in de 50 miljoen euro in 2006. Intussen heeft de Vlaamse Regering haar schouders gezet onder het onderzoeks- en ontwikkelingsbeleid. In het advies van de VRWB was berekend wat er bij een bepaalde economische groei procentueel nodig was. Dat blijkt echter meer te zijn dan in het Innovatiepact en bij de regeringsvorming was voorzien.

Ik heb een advies gevraagd over het evenwicht in de uitgaven, precies om die discussie te objectiveren. Binnen de stijging van de middelen zorgen we ervoor dat er een dubbel evenwicht wordt gehanteerd tussen de actoren. De middelen mogen niet uitsluitend naar de privé-sector gaan, maar ook niet uitsluitend naar de universiteiten en onderzoeksinstellingen uit de publieke sector.

En ten tweede moet er een evenwicht zijn in het type van onderzoek. Er moet niet uitsluitend op grensverleggend en fundamenteel onderzoek worden gefocust maar evenmin exclusief op toegepast onderzoek. Zowel de universiteiten als de privébedrijven stellen dat het onvoldoende is. We willen dit wat objectiveren, en daarom heb ik een advies aangevraagd betreffende de discussie over de evenwichten.

Wat de doorlichting van het instrumentarium betreft, herhaal ik wat ik daarnet aan de heer Van Malderen heb gezegd. We moeten niet alleen geld geven, het geld moet ook efficiënt worden besteed. We beschikken over een instrumentarium waarvan sommige onderdelen al decennialang meegaan. Ik denk aan het IWT, dat al bijna twintig jaar meedraait. Andere instellingen zijn jonger, sommige instrumenten zijn van een recentere datum. De overheid is verplicht om dat instrumentarium te laten doorlichten en na te gaan of het niet nog beter kan. Dat is de bedoeling van de doorlichting van het innovatie-instrumentarium, waarbij zowel mensen uit de publieke sector als mensen uit het bedrijfsleven en vertegenwoordigers van het bedrijfsleven betrokken zijn. Ook daar moet er een evenwichtige samenstelling zijn.

Wat de beroepskeuze betreft, heeft de heer Van den Heuvel honderd percent gelijk. We proberen jongeren ervan te overtuigen voor wetenschappelijke studierichtingen te kiezen. Ik doe dat in allerbeste verstandhouding met mijn collega voor Onderwijs. Het heeft geen zin om naast elkaar heen te werken. Ik wil er geen technisch debat van maken, maar wens op de collectieve verantwoordelijkheid te wijzen. De keuze die jongeren maken, wordt beïnvloed door de raad die ze krijgen. De grootste invloed gaat van de ouders uit, gevolgd door rolmodellen in het beroep en de leerkrachten waarbij ze les volgen. Het is dus een collectieve verantwoordelijkheid. Daarnaast wordt door de Vlaamse overheid flink wat geld uitgetrokken om jongeren en vooral meisjes aan te zetten om meer exacte wetenschappen te studeren.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Cathy Berx tot de heer Frank Vandenbroucke, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Werk, Onderwijs en Vorming, over de nieuwe financiering van het leerplichtonderwijs

De voorzitter: Mevrouw Berx heeft het woord.

Mevrouw Cathy Berx: Mevrouw de voorzitter, heren ministers, collega's, de laatste dagen was er een en ander te doen over de nieuwe maatregelen inzake de kosteloosheid en de maximumfactuur. Het is ook een hot item op de vele schoolfeesten geworden die op dit moment plaatsvinden. De gegevens zijn gekend. Al wat nodig is voor het halen van de eindtermen moet kosteloos zijn in het basisonderwijs. Er is een scherpe maximumfactuur voor het verlevendigen van de eindtermen. 20 euro per jaar voor de kleuters en 60 euro in het basisonderwijs. Daarnaast is er nog een globale maximumfactuur van 360 euro voor de meerdaagse uitstappen voor het geheel van de zes jaren lagereschooltijd.

Mijnheer de minister, dat is ambitieuzer dan wat er in het regeerakkoord staat. Daarin staat dat de kosteloosheid en de maximumfacturen zouden worden ingevoerd vanaf het zesde leerjaar en aflopend naar de lagere jaren. U maakt zeer terecht een koppeling tussen de kosteloosheid, de maximumfacturen en de invoering van de nieuwe financiering betreffende het leerplichtonderwijs. Dat vinden wij zeer goed. CD&V heeft dit vaak bepleit in de commissie Onderwijs. Het is belangrijk omdat een leerling in het gesubsidieerd onderwijs nog altijd 150 euro minder aan werkingsmiddelen genereert dan een leerling in het gemeenschapsonderwijs.

Ik heb vragen met betrekking tot de kosteloosheid en de maximumfacturen en met betrekking tot de financiering van het leerplichtonderwijs. Kunt u bevestigen dat de kosteloosheid en de maximumfacturen effectief slechts in werking treden in de mate dat het nieuwe financieringssysteem echt op kruissnelheid raakt? Bent u van mening dat het niet aan de lagere school toekomt om nog langer sneeuwklassen te organiseren?

De scholen zullen moeten kiezen. Als ze dat al kunnen binnen de marge van 360 euro voor de globale periode in de zes jaar lagere school, zullen ze de afweging moeten maken: ofwel sneeuwklassen, ofwel andere meerdaagse uitstappen – want de beide combineren zal niet meer mogelijk zijn. Het zal het ene zijn – sneeuwklassen – of het andere: een combinatie van bosklassen, stadsklassen, zeeklassen, sportweken, enzovoort.

Hoever staat het met de nieuwe financiering voor het leerplichtonderwijs? Beschikt het departement onderwijs over de nodige gegevens om de nieuwe financiering correct in te voeren? Ik vraag u dat omdat ik de hand heb kunnen leggen op een brief die u hebt gestuurd naar

dertig basisonderwijsscholen en naar dertig secundaire scholen. Deze scholen moeten ouders bevragen op het vlak van thuistaal én het onderwijsniveau van de moeder. Opnieuw wordt gewerkt met een bevraging van de ouders: welke taal spreken ze thuis, welke taal spreken de kinderen thuis, welke taal spreken de kinderen met de vriendjes en welke taal wordt het meest gebruikt?

Nochtans, recent benadrukte een van uw kabinetssmedewerkers in een zeer interessante uiteenzetting voor de Vlor dat het zeer belangrijk is dat de gegevens op basis waarvan de nieuwe financiering gebeurt, objectief, stabiel en gemakkelijk vaststelbaar zijn. Zij moeten maximaal gebaseerd zijn op databanken en zo weinig mogelijk op zelfidentificatie en bevragingen. Met die brief zet u een stap terug naar ondervragingen, verklaringen op eer, enzovoort. Ik sluit hier ook aan bij een debat dat we voerden in de commissie Werk: kunnen we de personen met een migratieachtergrond niet detecteren op basis van het Rijksregister of van de historiek van nationaliteiten, of eventueel op basis van echte taaltests, en dus op basis van vaststelbare gegevens, zodat we niet moeten werken op basis van verklaringen op eer?

Mijn laatste vraag gaat over de tweede en derde graad van het secundair onderwijs. Uw medewerker gaf het al aan, en u hebt het hier bevestigd, dat we in het basisonderwijs en de eerste graad van het secundair onderwijs de nieuwe financiering sneller, in principe vanaf 2008, zullen doorvoeren. We moeten met betrekking tot de tweede en derde graad van het secundair onderwijs eerst nog een discussie voeren over de structuur van dat onderwijs. Is er al meer zicht op de overgangssituatie? Zal de 40 miljoen euro, die werd aangekondigd door uw kabinetssmedewerker, op een andere manier worden verdeeld? En zo ja op dewelke? Denkt u aan een nieuwe GOK-cyclus, maar dan op basis van makkelijk vaststelbare indicatoren die ook zullen worden gebruikt voor het basisonderwijs en voor de eerste graad secundair onderwijs, en niet langer op basis van betwistbare indicatoren? Daarover hebben we het, voor wat de tweede en derde graad betreft, al vaker gehad.

De voorzitter: Minister Vandenbroucke heeft het woord.

Minister Frank Vandenbroucke: Dank u, mevrouw de voorzitter, ik wil eerst het uitgangspunt waarvan ik in heel deze discussie vertrek, nog eens verduidelijken. Het uitgangspunt is dat we eerlijk moeten zijn met de ouders en eerlijk met de scholen.

Eerlijk zijn met de ouders betekent onder meer dat je hun niet wijsmaakt dat naar school gaan plotseling niets meer kost. Dat is niet zo. Een boekentas zal geld blijven kosten; een warme maaltijd, wat een dienstverlening is buiten de eigenlijke onderwijsdoelstelling, zal nog altijd geld kosten. Bovendien gebeuren er op school allerlei boeiende, leuke en belangrijke dingen, die een beetje

verder gaan dan de eigenlijke onderwijsdoelstellingen. Die dingen moeten kunnen blijven gebeuren, en daarvoor mag men van de ouders ook een bijdrage vragen. Ik heb dat zeer duidelijk gemaakt. Een van de redenen waarom ik zo heb benadrukt dat er niet alleen de kosteloosheid is van wat strikt gebonden is aan de eigenlijke onderwijsdoelstellingen, maar dat je daarnaast nog andere bijdragen hebt waarover je ook afspraken moeten maken, is precies dat ik de ouders duidelijk wil maken dat de boodschap niet is dat ze nooit meer hun portemonnee zullen moeten openmaken.

Daarin heb ik nagestreefd om eerlijk te zijn met de ouders: geen illusies verkopen, geen loze praatjes verkopen.

Dat betekent natuurlijk ook dat je tegelijkertijd moet vermijden dat scholen eventueel een uitlaatklep zouden zoeken in allerlei andere bijdragesystemen voor financiële problemen of financiële ambities die ze zouden hebben. Daarom heb ik van bij de vorming van de regering gezegd dat je moet vermijden dat wat we met de linkerhand kosteloos maken door de rechterhand van de schoolbesturen wordt teruggenomen.

Je moet dus naar alles kijken. Je moet in de schoolraad eerlijke afspraken maken over de bijdrage voor de warme maaltijd. Meer zeggen we niet, maar dat moet wel worden besproken met de ouders. Je moet ook een plafond hanteren voor wat er wordt gevraagd voor allerlei andere activiteiten, die wel belangrijk kunnen zijn maar die verder gaan dan de eigenlijke onderwijsdoelstellingen. Ook dat moet worden besproken met de ouders.

Daar wens ik ook in Vlaanderen, van Maasmechelen tot in Oostende, een duidelijke lijn te trekken om excessen te vermijden. Ik wil vermijden dat sommige scholen zich, misschien zelfs met enige graagte, gaan nestelen in de reputatie van duur te zijn. Dat mag niet gebeuren. De plafonds die ik hanteer, hebben de bedoeling om excessen te vermijden. Zeer veel scholen hebben vandaag al geen enkel probleem met de cijfers die we voorleggen. 60 euro per jaar voor bijkomende activiteiten in de lagere school is voor veel scholen eigenlijk een vrij normaal tarief. 360 euro voor meerdaagse uitstappen bekeken over de periode van zes jaar is voor veel scholen ook een vrij normaal tarief. Sommige scholen zeggen dat ze uitstappen of een combinatie van uitstappen doen die 450 euro of 500 euro kosten. Dan vraag ik om even te kijken naar het extra geld dat zal binnenkomen in de schoolbudgetten. Daar wilde ik ook eerlijk over zijn met de scholen.

We gaan de financiering van de werkingsbudgetten van de basisscholen versterken gedurende de komende twee maanden met 45 euro voor elke kleuter en elk kind in elke lagere school. Dat bedrag komt er lineair zo bij. Dat geld komt de volgende twee maanden toe. Dit zal jaar-

lijks gebeuren. We zullen de komende jaren een extra geldstroom op gang brengen bovenop die 45 euro van gemiddeld 130 euro per kind per jaar. Dat is gemiddeld 175 euro extra per kind in de kleuter- en lagere school per jaar. Dat men zich moet beperken tot 360 euro over zes jaar, is perfect betaalbaar voor de scholen. Ook de bijkomende activiteiten beperken tot maximum 60 euro per jaar, is perfect betaalbaar voor de scholen.

Omdat ik eerlijk wil zijn met de schoolbesturen, heb ik een koppeling gemaakt. We zullen de bijkomende eisen inzake plafonnering van bijdragen pas hard maken als er een nieuw decreet is op de financiering van de werkingsbudgetten van de basisscholen. De uitdrukking 'op kruissnelheid' gebruikt ú. Het ontwerp van decreet dat we hier in het parlement zullen bespreken, is glashelder. Het gaat over een nieuw ontwerp van decreet waardoor de werkingsbudgetten van de basisscholen op een andere en bijkomende wijze zullen worden gefinancierd.

Laat me heel duidelijk zijn, het gaat niet enkel om een vodge papier. Het gaat over een nieuw decreet waarbij er substantieel bijkomende werkingsmiddelen komen, waarbij de lat gelijk wordt gelegd over de onderwijsnetten heen en waarbij we voor het overige financieren op basis van school- en leerlingenkenmerken. Daarover gaat het inhoudelijk. Er is dus een koppeling op juridisch vlak tussen dit en de totstandkoming van het nieuwe decreet.

Ik hoop het nieuwe ontwerp van decreet tot stand te brengen voor de zomervakantie van 2008. Het stelsel van maximumfacturen zal kunnen ingaan vanaf het schooljaar 2008-2009. Als we hier in vertraging zijn met de eindstemming van het ontwerp van decreet, dan zullen we een schooljaar uitstel nemen voor de maximumfacturen.

De kosteloosheid wens ik wel – dat staat ook in het ontwerp van decreet dat door de Vlaamse Regering is goedgekeurd – onverkort te laten ingaan vanaf september volgend schooljaar. Waarom? Omdat we gewoon bevestigen wat in de Grondwet staat en wat in het decreet van 2001 staat. Dat is een bevestiging van wat bestaat. Eigenlijk zou men daarvoor zelfs geen bijkomend geld moeten vragen, maar ik heb er wel begrip voor dat er bijkomend geld voor nodig is. We storten de komende weken 45 euro per kind.

Ik herhaal dat de kosteloosheid voor het strikte onderwijsgebeuren vanaf september onverkort wordt ingevoerd. Beperkingen voor bijkomende activiteiten zijn realistisch en haalbaar, maar omwille van de eerlijkheid met de schoolbesturen wil ik dit koppelen aan een nieuw decreet dat een nieuwe financiering regelt. We maken de ouders niets wijs. Om naar school te gaan, zal de portemonnee nog altijd open moeten gaan. De scholen mogen bijdragen vragen voor boeiende en leuke activiteiten. Zo

bieden we kansen aan kinderen die misschien anders nooit op uitstap gaan, die anders nooit naar het toneel gaan. We gaan het wel limiteren. Dit moet worden besproken in de schoolraad en mag bovendien nooit boven 60 euro gaan voor kleine uitstappen en activiteiten, en nooit boven 360 euro voor meerdaagse uitstappen over zes jaar bekeken.

Met het geld dat we extra ter beschikking stellen, moet dat perfect haalbaar zijn. Ik weet natuurlijk ook dat mijn cijfers over de bijkomende injectie gemiddelden zijn. Het cijfer zal natuurlijk van school tot school verschillen. Ik kan me evenwel moeilijk inbeelden dat er scholen zullen zijn die met die bijkomende injectie het moeilijk zullen hebben om die engagementen waar te maken.

U vraagt zich natuurlijk af hoe het met het decreet over de financiering staat. Dat is geen eenvoudige taak. Ik heb ondertussen uitgemaakt dat vier sociale, economische en culturele kenmerken van leerlingen belangrijk zijn. Een: hebben de ouders een bescheiden inkomen of niet? Twee: wat is het opleidingsniveau van de moeder? Drie: welke taal wordt thuis gesproken? Vier: woont men in een kansarme buurt, waar problemen dikwijls zijn geconcentreerd?

Vandaag kunnen we dat nog niet allemaal in databanken opslaan. De gegevens ontbreken. Zo moeten we de schooltoelage voor het basisonderwijs nog invoeren. Het initiatief is wel al door de commissie goedgekeurd. Dat zal echter pas in 2008 worden ingevoerd, en slechts met vertraging in het nieuwe financieringssysteem worden geïntegreerd. Verder wordt er voor andere gegevens nog aan nieuwe databanken gewerkt. Dat is de reden waarom ik aan dertig basisscholen en dertig secundaire scholen heb gevraagd om mee te werken aan een enquête die moet toestaan om gegevens te verzamelen op basis van de indicatoren. Een wetenschappelijk team heeft het representatieve staal samengesteld. Op dit ogenblik zijn de gegevens voor 87 procent van de leerlingen van deze zestig scholen al verzameld. Die oefening zal ons inzicht verrijken en een voorlopige simulatieoefening mogelijk maken.

In oktober wil ik de gegevens voor alle scholen hebben. Dat is een grootschalige oefening, die op 1 oktober zal starten. Op basis daarvan kunnen we dan op robuuste wijze simulatieoefeningen maken. Dit is een wetenschappelijk ondersteunde steekproef. Op lange termijn kunnen we niet blijven werken met bevragingen van ouders. In de toekomst wil ik werken met automatische gegevenstransmissies, en niet met bevragingen.

Het secundair onderwijs is een grote zorg van u. Terecht, want er zijn secundaire scholen die het moeilijk hebben. Ik heb besloten om het nieuwe financierings-

stelsel voor de omkadering in lesuren voor de tweede en derde graad nog even uit te stellen. Ik heb niet besloten om niets te doen. Ik wil 40 miljoen euro extra voor werkingsbudgetten – ik heb het niet over personeelsomkadering – voor de eerste, tweede en derde graad secundair onderwijs nu al in het leerplichtonderwijs binnenbrengen. Dat geld wordt verdeeld op basis van leerlingenkenmerken. In de mate van het budgettaire mogelijke wil ik ook de omkadering versterken van de tweede en derde graad van scholen die het nodig hebben.

Ik zal dat doen op basis van de oude methode. Ik weet natuurlijk wel dat die niet goed is. Maar ik wil ook niet een halve stap zetten. Als ik een nieuw model lanceer, dan moet het perfect in orde zijn. Ik wil geen hybride model. Dat is de reden waarom ik ondertussen een derde GOK-cyclus wil. Ooit heb ik gezegd dat ik dacht dat dit niet nodig zou zijn, maar dat blijkt vandaag wel nodig te zijn om volgens het bestaande patroon GOK-uren voor het secundair onderwijs te financieren. Ik sluit echt niet uit dat ik dat versterk. Ik denk dat ik dat zal versterken op basis van het bestaande stramien van indicatoren. De werkingsbudgetten zal ik zeker versterken, want er ligt 40 miljoen euro in de meerjarenbegroting klaar.

Waarom zou ik niet van de eerste keer de tweede en derde graad volledig en definitief hervormen, ook wat de personeelsomkadering betreft? Dat roept vragen op waarover we grondig moeten nadenken. Hoe kijk je naar het evenwicht tussen studierichtingen? Hoe kijk je naar de rationaliteit van het aanbod? Hoe kijk je naar de versnippering van het aanbod? Wat is de taak van de tweede en derde graad? Dat zijn inhoudelijke vragen waarvoor het parlement de tijd moet nemen om ze te beantwoorden. Dat is evenwel geen reden om scholen die het moeilijk hebben, te laten wachten.

Mevrouw Cathy Berx: Ik dank de minister voor het zeer uitgebreide antwoord. Ik heb toch nog een vraagje over de maximumfactuur. U zegt dat u een duidelijke koppeling maakt tussen de goedkeuring van dit decreet en de goedkeuring van het decreet financiering.

Minister Frank Vandenbroucke: Nee, we maken een koppeling tussen het luik maximumfactuur en het nieuwe decreet financiering.

Mevrouw Cathy Berx: U gaat 130 euro per kind bijvoegen. Gaat dat meteen gebeuren op het moment van goedkeuring van het decreet of gebeurt het gradueel? Welke overgangsbepalingen zijn er dan?

Minister Frank Vandenbroucke: Dat zal gradueel zijn. Ik hoop dat het decreet goedgekeurd zal zijn voor de volgende zomervakantie, dus over een jaar hoop ik hier te discussiëren over het financieringsdecreet. De dag dat het gepubliceerd wordt in het Staatsblad, zal niet de hele geldstroom op gang komen, want dan hebben we een

probleem met de meerjarenbegroting. Maar de 130 euro – gemiddeld, want dat bedrag zal verschillen van school tot school – vindt men als massa wel terug in het laatste jaar van de meerjarenbegroting. We zullen er toch vrij snel geraken. Maar ik koppel de maximumfactuur aan de goedkeuring van het decreet.

De voorzitter: Mevrouw Demeulenaere heeft het woord.

Mevrouw Stern Demeulenaere: Ik heb een kleine bijkomende vraag. U gaat de middelen verhogen met 45 euro. In hoeverre zal dit bedrag toereikend zijn als we de eindtermen gaan herzien, bijvoorbeeld de eindtermen voor ICT?

Minister Frank Vandenbroucke: Dat is een goede vraag. Maar we injecteren voor de ICT-eindtermen 35 miljoen euro in het onderwijs om het materiaal op punt te stellen. Ik denk dat we voor de ICT-eindtermen een gigantische inspanning doen.

Die 45 euro per kind is meer dan de gemiddelde kost die men nu – eigenlijk een beetje wederrechtelijk, want de Grondwet en het decreet van 2001 zijn duidelijk – aanrekenen voor eindtermdoelstellingen. Met die 45 euro komen we echt wel toe, voor de kosteloosheid.

Mevrouw Cathy Berx: Ik waardeer het dat u expliciet aangeeft dat ouders de boodschap moeten krijgen dat er ook voor onderwijs inspanningen, ook financiële, gevraagd mogen worden, maar dan inderdaad op een correcte manier.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Marijke Dillen tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de nieuwe cijfers betreffende de evolutie van problematisch cannabisgebruik en eventuele nieuwe maatregelen in het kader van het drugpreventiebeleid

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, het Vlaamse beleid inzake middelengebruik is de laatste jaren en spijtig genoeg ook tijdens deze legislatuur een vrij vaag en vrij onduidelijk beleid geweest. De beleidsnota en de beleidsbrieven – en ik heb de moeite gedaan om die passages uit de verschillende beleidsbrieven nog eens na te lezen – besteden bijzonder weinig aandacht aan preventie voor middelengebruik. Ze formuleren een aantal vage, algemene doelstellingen zoals “het

behalen van gezondheidswinst”, “preventie van druggebruik is een belangrijk maatschappelijk thema” of de opdracht tot “het onderzoeken of Vlaanderen werkt met de meest effectieve preventiestrategieën”. Dat zijn allemaal juiste doelstellingen, maar heel vaag en algemeen waar men alle kanten mee uit kan.

Tot op vandaag hebben we hier nog steeds geen krachtadig strategisch plan middelengebruik, hebben we geen actieplan met een krachtadig preventiebeleid, hebben we nog altijd geen concrete, doeltreffende preventiestrategieën. Het resultaat is dat het problematisch cannabisgebruik hand over hand toeneemt. Het aantal cannabisverslaafden is de laatste vijf jaar verdubbeld.

Een op vier jongeren die zich aanmelden in een hulpcentrum om professionele hulp te vragen, zegt te kampen met problematisch cannabisgebruik, en deze week heeft ook de Vlaamse Vereniging van Behandelingscentra Verslaafdencare, naar aanleiding van de voorstelling van het jaarverslag, aan de alarmbel getrokken.

De vereniging stelt in haar jaarverslag vast dat de hulpvraag van verslaafden met als eerste product cannabis de voorbije jaren aanzienlijk is gestegen. In 2000 ging het over 11 procent, terwijl het in 2005 was opgelopen tot 24 procent.

Mevrouw de minister, we mogen zeggen dat de paarse en paars-groene federale regeringen een verpletterende verantwoordelijkheid dragen. Zij hebben steeds gezegd dat cannabis absoluut niet gevaarlijk is, minder verslavend dan een pint en minder gevaarlijk dan een sigaret. Ik herinner me zelfs uitspraken over chocoladesigaretten, die – in een vorige regering – gevaarlijker zouden zijn dan cannabis.

Mevrouw de minister, vandaag blijkt zeer duidelijk uit wetenschappelijk onderzoek dat dat absoluut niet waar is. Cannabis is wel degelijk heel verslavend. Het THC-gehalte in cannabis benadert de roeswekkende kracht van een harddrug. Met andere woorden, we kunnen cannabisgebruik niet langer banaliseren en gelijkstellen met een sigaret, een pint of een glas wijn.

Mevrouw de minister, u bent bijna drie jaar minister van Welzijn. Nog steeds hebben we geen strategisch plan middelengebruik. Uw voorganger heeft daar ook mee gewacht tot twee maanden voor het einde van de vorige legislatuur, dus u bent niet alleen. Maar nog steeds hebben we geen concrete aanpak van de drugsproblematiek, van het preventiebeleid enzovoort, met de negatieve resultaten waar ik naar verwezen heb.

Wanneer gaat deze Vlaamse Regering – want ik kan nog moeilijk vragen wanneer u dat gaat doen – eindelijk doen wat ze moet doen en werk maken van een kracht-

dadig preventiebeleid, dat enkel gebaseerd is op ontrading van drugs?

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik denk dat ik nooit een onduidelijke boodschap heb gegeven over drugs en dat we altijd een duidelijke keuze hebben gemaakt om de gezondheidsboodschap te geven dat drugs ongezond zijn en men er dus van af moet blijven. Dat is de boodschap die ik, samen met alle gezondheids- en preventiewerkers die al lang aan de alarmbel trekken, telkens heb willen geven.

De informatie die nu naar boven komt in die wetenschappelijke onderzoeken, is niet nieuw. We hebben daar ook al lang rekening mee gehouden in onze strategieën die constant worden toegepast.

Mevrouw Dillen, u weet dat we ondertussen met onze partners werken. We hebben in deze legislatuur wel convenants afgesloten en bijgestuurd. Daarom werd dus wel een duidelijke beleidsbeslissing genomen, waarin we wel degelijk rekening hebben gehouden met de veranderende omstandigheden en ook zelf onderzoek hebben laten doen. We hebben daar niet op gewacht, maar hebben daarop geanticipeerd.

We hebben een onderzoek laten doen dat heeft aangetoond dat het THC-gehalte van cannabis enorm is gestegen. U stelt terecht dat heel wat mensen er nog niet van op de hoogte zijn dat cannabis verslavend is en een veel gevaarlijker en ongezonder drug is geworden.

Als we spreken over de gezondheidsrisico's, hebben we het niet over de gezondheidsrisico's die meestal algemeen bekend zijn, zoals kanker en hart- en vaatziekten. We hebben hier in het parlement al heel wat debatten gehad over de maatschappelijke evoluties en impact, dus dan hebben we het ook over acute angst- en paniekstoornissen, over stemmingsstoornissen en zelfs over psychose. Ongevallen zijn meer bekend, maar het gaat ook over het sneller ontwikkelen van schizofrenie, wat niet onbelangrijk is.

Mevrouw Dillen, ik ben het niet met u eens als u zegt dat er daaromtrent nog niets gebeurd zou zijn. Naast de heroriëntatie van de convenants die we hebben afgesloten, hebben we ook een gezondheidsconferentie gehad. Dat weet u, want we hebben daar al meerdere malen over gesproken in de commissie.

Als u zou gaan kijken naar de resultaten van de gezondheidsconferentie, zou u meer informatie vinden dan wat u hebt gevonden in mijn beleidsnota. De resultaten van die gezondheidsconferentie zijn werkgroepen met heel wat experten. Die hadden we al gemobiliseerd en we hebben een draagvlak gecreëerd in onderwijs,

vrije tijd enzovoort. Dat heeft geleid tot zeer concrete strategieën op het domein van werk, gezin, vrije tijd, onderwijs, gezondheidszorgen en hulpverlening. U kunt dat nagaan. Ik heb al meermaals het aanbod gedaan in de commissie om dat te bespreken, want het is zonde dat op het grondige werk dat is geleverd door zoveel experts, nog niet dieper kon worden ingegaan.

De aanbevelingen en strategieën zijn heel concreet. Het gaat bijvoorbeeld over keuzes die we maken, over vroege detectie, een genderspecifiek beleid, het op meer sporen werken enzovoort. Er staan heel wat maatregelen in opgesomd.

Wat staat er nog verder op de rails? U hebt een punt dat er uit de concrete strategieën een actieplan moet komen. We hebben na de conferentie van november 2006, al die strategieën verzameld en onderzocht. We zijn samengekomen met de betrokkenen, wat moet leiden tot een actieplan. Dat actieplan zou afgerond moeten zijn tegen het einde van dit jaar. Er zal een werkgroep voor opgestart worden. Zoals ik al eerder heb aangekondigd, wachten we niet met alle aanbevelingen tot het concrete actieplan er is, we zullen al met sommige aanbevelingen van start gaan. Dat is ondertussen besproken met alle belangrijke en relevante actoren. Vanaf juni 2007 zal er een oproep gebeuren van projecten. Met de sector hebben we de communityprojecten geselecteerd op het lokale en regionale niveau. De geselecteerde thema's zijn stoppen met roken bij een algemeen publiek, alcoholproblemen bij hooggeschoolden en de volwassen bevolking en cannabis bij adolescenten. In totaal gaat het over een bedrag van 550.000 euro die we ter beschikking stellen vanaf juni, en dan zullen we ook de projecten opvragen bij de initiatiefnemers. Daarnaast willen we inzetten op de drugspreventiewerkers van de centra voor geestelijke gezondheidszorg. Vanaf juni komen er in die centra vijf extra drugspreventiewerkers bij.

Wat werd aangekondigd, is ook uitgevoerd. Het breder draagvlak hebben we gecreëerd. Dat heeft geleid tot heel wat strategieën op al deze domeinen. Die worden omgezet in een actieplan. We wachten niet om daar uitvoering aan te geven tot het actieplan helemaal rond is, maar we hebben er al enkele strategieën uit gehaald die vanaf juni van start gaan.

Ik hoop hiermee aangetoond te hebben dat de Vlaamse Regering heel wat belang hecht aan drugspreventie omdat we ervan overtuigd zijn dat er een grote maatschappelijke impact is op mensen en gezinnen. We kunnen maar één boodschap geven, en we zijn dat aan de mensen verplicht, namelijk: blijf van drugs af, begin er niet aan en weet dat het ongezond is. *(Applaus bij CD&V en de N-VA)*

Mevrouw Marijke Dillen: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord. Er zijn inderdaad

strategieën ontwikkeld naar aanleiding van de gezondheidsconferentie van november 2006. Ik ben zeker vragende partij om daar een grondig debat over te voeren in de commissie. We zullen die vraag in elk geval stellen. Het is een materie die zeker de moeite waard is om er meer aandacht aan te besteden.

Mevrouw de minister, we kunnen er spijtig genoeg niet omheen dat op het terrein, ondanks uitgewerkte strategieën en ondanks afgesloten en deze legislatuur aangepaste convenants, de cijfers van drugverslaving blijven stijgen en dat vooral de cijfers van jonge cannabisverslaafden angstaanjagend en werkelijk dramatisch zijn. Ondanks het feit dat de talrijke veldwerkers al jarenlang waarschuwen voor de gevaren van cannabis – en ik ben blij dat u ten minste de moed aan de dag legt om toe te geven hoe verslavend cannabis is – betreur ik dat men dat op een ander niveau, waar een zeer belangrijke verantwoordelijkheid zit, gewoon weglacht. Men blijft stellen dat cannabis niet gevaarlijk is en negeert eenvoudigweg alle waarschuwingen van specialisten en veldwerkers.

Ik blijf dat betreuren. Alleszins wil onze fractie zeker op een heel constructieve wijze meewerken bij de bespreking van de strategieën.

Mevrouw de minister, ik hoop dat het strategisch plan er zeer snel komt. U hebt nu een aantal strategieën. Ik zie niet in waarom het nog heel lang zou moeten duren om dat plan uit te werken. Ik hoop dat het dit Vlaams Parlement niet zal vergaan als in de vorige zittingsperiode. Toen is dit onderwerp herhaaldelijk aan bod gekomen en hebben de opeenvolgende ministers aangekondigd dat dit plan er zou komen. Uiteindelijk is het pas ingediend in de paasvakantie, twee weken voor dit parlement werd ontbonden. Ik hoop dat u hier wel werk van zult maken.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mevrouw Dillen geeft de indruk dat er lichtzinnig wordt gehandeld in het drugsbeleid. Dat zou in zekere zin kunnen. Ze stelt dat het probleem van het cannabisgebruik enorm is toegenomen. Mevrouw Dillen, ik wil dit niet minimaliseren, maar ik wil precies zijn. Zowel in Europa als in Vlaanderen stagneert het aantal gebruikers. Wel zijn er meer verslaafden dan voorheen. Dat heeft vooral te maken met cannabis zelf, waarvan het THC-gehalte veel sterker is dan voordien, wat de drug beter, maar tegelijk ook veel schadelijker maakt. Laat dat duidelijk zijn: het gezondheidsrisico is zeer groot.

Het is niet alleen de preventie die zal tellen. Als we willen dat die drug, die sowieso circuleert in de samenleving, wordt gecontroleerd, dan moeten we pleiten voor een legalisering. We staan niet alleen wat dat

betreft. Ik denk aan professor Decorte van de Universiteit Gent. Zelfs Brice De Ruyver pleitte eergisteren in De Morgen voor een beperkte vorm van legalisering van softdrugs, niet om het gebruik te stimuleren, maar om de distributie en de verkoop aan banden te kunnen leggen en maffieuze drugshandelpraktijken te kunnen bestrijden. Dat verdedigen wij. Door legalisering zullen we veel efficiënter aan middelenbestrijding kunnen doen.

Het is immers niet omdat we voor legalisering zijn, dat we voor middelengebruik zijn. Integendeel, we steunen volmondig de ambitie van deze Vlaamse Regering om sterk in te zetten op preventie. We steunen ook de vraag en de resultaten van de gezondheidsconferentie. Ik heb die naar aanleiding van deze vraag nogmaals opgezocht en herlezen. We steunen ook het beleid ter zake.

Mevrouw de minister, u stelt dat het rapport er op het einde van het jaar zal zijn. Zal dat dan ook leiden tot een extra inspanning van de Vlaamse Regering qua financiële middelen en instrumenten, om die preventie extra te stimuleren? Hoe verhoudt het Vlaamse beleid zich eigenlijk tegenover het federale? Ik begrijp dat ook de federale overheid inspanningen levert inzake preventie. Er zou ter zake geen of veel te weinig coördinatie zijn tussen de overheden. Is er een samenwerkingsakkoord? Wordt dit hernieuwd of verbeterd? Hoe wordt een en ander op elkaar afgestemd?

Minister Inge Vervotte: De heer Caron heeft gelijk: er is geen sprake van een algemene toename. Er is een toename van het aantal behandelingen omdat er inderdaad meer verslavingsproblemen zijn.

Mijnheer Caron, er is wel degelijk een probleem, omdat er federaal een aantal cellen zouden moeten functioneren. Daar zou overleg moeten worden gepleegd tussen de gemeenschappen en de federale overheid. Met betrekking tot de drugsnota, die nog tijdens de vorige federale regeerperiode werd opgesteld, zijn de zaken wat stilgevallen. We hebben geen overleg kunnen plegen. Er is zelfs sprake van cellen die normaliter moesten worden opgericht, en die niet opgericht zijn. Wij betreuren dat ook. We vinden dat immers belangrijk. Het is ook duidelijk aan bod gekomen tijdens de gezondheidsconferentie. Het normerende kader is belangrijk, maar ook het maken van afspraken met politie en gerecht. Het gaat dus niet alleen over de boodschap, maar ook het volgen hiervan en de hele keten.

Onder meer Binnenlandse Zaken speelt daar een belangrijke rol in. Dat punt zal zeker veel aandacht moeten krijgen in de toekomst. Die afstemming is immers cruciaal om te komen tot een totaalbeleid qua drugs. We hebben nu geprobeerd op het Vlaamse niveau coherentie tot stand te brengen, maar we moeten ook rekening kunnen houden met de federale overheid. Die afstemming

kan beter, maar dan moeten die cellen worden opgericht. Dat is niet gebeurd.

Mevrouw Marijke Dillen: Mijnheer Caron, mijn fractie is in elk geval geen voorstander van het legaliseren van drugs. Wij zijn ervan overtuigd dat daardoor het gebruik enkel zal toenemen. U zegt dat het gebruik van cannabis op dit ogenblik is gestagneerd. Dat is zo het laatste jaar, maar tegelijkertijd stellen we vast dat het aantal cannabisverslaafden de laatste vijf jaar angstaanjagend gestegen is. Ik heb de cijfers hier. U kent ze ook.

We moeten dringend werk maken van een krachtadig ontradringsbeleid waarin we jongeren duidelijk de boodschap brengen dat cannabis absoluut niet hetzelfde is als een pint, een chocoladesigaret of een gewone sigaret. Het is integendeel bijzonder gevaarlijk en heeft zeer verslavende effecten. Ik hoop u niet te overtuigen van de negatieve gevolgen voor de gezondheid.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van mevrouw Mieke Vogels tot mevrouw Inge Vervotte, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over opvoedingsondersteuning

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Het is vandaag de Internationale Dag van het Gezin. Naar aanleiding daarvan vragen mensen terecht aandacht voor gezinnen die geconfronteerd worden met een problematische opvoedingssituatie.

Laat me een voorbeeld geven. Een alleenstaande moeder heeft problemen met haar veertienjarige puberdochter. De zaak escaleert: het kind is onhandelbaar, spijbelt, houdt zich niet aan uren voor thuiskomst en gaat om met oudere mannen of jongens. De moeder gooit de handdoek in de ring op het moment dat de dochter drie dagen van huis weg blijft. Ze gaat naar het Comité voor Bijzondere Jeugdzorg en zegt dat ze het niet meer aankan. Uiteindelijk blijkt de ontwrichting van de moederdochterrelatie zo groot dat alleen een plaatsing nog helpt. Als je een puber van veertien jaar plaatst, wordt die nog meer onhandelbaar. Ze is kwaad en voelt zich verraden. Ze ontvlucht de instelling en komt terecht in crisisopvang, een nieuwe instelling en verblijft op haar zestiende in de gesloten voorziening in Beernem.

Wat leert dit voorbeeld ons? Ten eerste is deze moeder veel te laat hulp gaan zoeken. Ze wist niet waar ze terecht kon en kwam uiteindelijk terecht bij het Comité voor Bijzondere Jeugdzorg wanneer het kalf verdronk.

ken was. Ten tweede denken wij nog te vaak aan het gezin in termen van vader, moeder en kinderen. Kinderen in de bijzondere jeugdzorg komen in negen op de tien gevallen uit gebroken gezinnen, gezinnen van alleenstaande ouders of nieuw samengestelde gezinnen. Ten derde moeten de instellingen roeien met de riemen die ze hebben. Ze worden op hun beurt geconfronteerd met een meisje dat in volle crisissituatie binnenkomt. Dat is te laat. Het is nog moeilijk remediëren. Ze hebben ook niet de instrumenten om bijvoorbeeld met de moeder aan de slag te gaan.

Vorige legislatuur zijn we gestart met een contextuele behandeling. U hebt die projecten verlengd. Dat betekent: een meisje komt in de instelling aan, de instelling kan met de moeder werken, afspreken dat haar dochter na drie weken voor het eerst terug naar huis komt onder begeleiding en na een tijd twee tot drie dagen thuisblijft. Mevrouw de minister, dit kan normaal niet omdat de regelgeving zo strikt is dat bedden en plaatsen bezet moeten zijn, anders krijgt de voorziening haar middelen niet.

Deze analyse is niet nieuw. In 1999 heeft dit parlement het proces van integrale jeugdhulpverlening goedgekeurd en afgerond. Dit parlement heeft gezegd: alle sectoren die op dit moment in hun eigen hokje bezig zijn met jongeren, moeten de handen in elkaar slaan. Dat gaat van COB, over bijzondere jeugdzorg tot gehandicapenzorg en geestelijke gezondheidszorg. Ze moeten zorgen dat er laagdrempelige aanspreekpunten zijn. Net zoals je in elke wijk lichtbordjes van Kind en Gezin ziet, moet je een licht van integrale jeugdhulp zien. Zo kan de moeder uit ons voorbeeld veel sneller hulp zoeken.

De zorgvernieuwing moet opgestart worden. De zorg moet worden georganiseerd op maat van de noden van de jongeren, niet op basis van de uitbreiding van het aantal plaatsen in een bestaande voorziening. We moeten dit procesmatig doen.

Mevrouw de minister, tussen 2000 en 2005 werden er heel wat stappen gezet in de ontwikkeling van de integrale jeugdhulpverlening. Toen ik gisteren de studie van professor Deboutte en vanmorgen uw reactie in De Standaard las, dan werd ik een beetje triest. Het is alsof we het warm water opnieuw aan het uitvinden zijn. Men vraagt zich opnieuw af of er meer pleeggezinplaatsen moeten komen of meer instellingsplaatsen, of er meer of minder residentiële opvang moet zijn, of opvoeders goed of niet goed bezig zijn. Op die manier worden verschrikkelijk negatieve signalen gegeven aan de mensen die op het terrein elke dag het beste van zichzelf geven. Terwijl ze op zoek zijn naar plaatsen waar ze kinderen vooruit kunnen helpen, komen ze steeds dieper in het moeras terecht.

U vertrekt binnenkort, na 3 jaar, naar het federale niveau. Hoe zit het nu met de integrale jeugdhulpverle-

ning? In uw antwoord deze morgen in de krant, had u het over uw Globaal Plan en over preventie, en zei u dat ook integrale jeugdhulpverlening belangrijk is. Hoe werd alles geïntegreerd? Wanneer zullen er eindelijk concrete stappen worden gezet, onder meer met betrekking tot de toegangspoort? Misschien zijn de kritieken terecht en hebben we het proces te lang laten aanslepen, maar als we op de duur op een zodanig hoog niveau bezig zijn dat niemand op het terrein nog volgt, dan moet er dringend bijgestuurd worden.

Ik vraag u dus, voor u vertrekt, welke stappen u nog zult zetten om de integrale jeugdhulpverlening vooruit te helpen.

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik vind het debat dat professor Deboutte publiek heeft aangezwengeld, heel interessant. Wij hebben er al heel veel over gesproken, en ook de hulpverleners en jeugdhulpverleners hebben dat gedaan, maar het is toch interessant om ook in het publieke debat verschillende meningen te horen en in het bijzonder de mening van iemand die een lans breekt voor preventie en voor opvoedingsondersteuning.

Iedereen vraagt zich af hoe het komt dat de vraag steeds blijft stijgen. Is onze samenleving zo veranderd? Zijn onze mensen zo veranderd, onze ouders of onze jongeren? U weet even goed als ik dat het niet eenvoudig is om een antwoord op die vragen te geven. Het is al voorwerp geweest van heel wat sociologische, demografische en andere onderzoeken. We hebben wel een aantal aanwijzingen en indicatoren, maar we moeten het antwoord schuldig blijven.

De vraag die professor Deboutte stelt, vormt een interessant uitgangspunt. We weten dat 20 tot 25 percent van onze jongeren geconfronteerd wordt met problemen en met problematische opvoedingsituaties. Hij vraagt zich af of we al die jongeren in instellingen willen. Dat is een relevante vraag, niet alleen omwille van de beheersmatige aspecten over vraag en aanbod, maar de vraag vormt ook een heel belangrijk uitgangspunt in het debat over ons samenlevingsmodel, over hoe we willen dat onze samenleving eruit ziet, over hoe we willen dat onze hulpverlening en het hulpverleningsmodel eruit zien.

Mevrouw Vogels, u hebt er al naar verwezen dat hierover ook in het verleden werd gediscussieerd met deskundigen. Die discussies hebben geleid tot een meer contextuele benadering van onze hulpverlening. Dat principe heb ik trouwens heel expliciet verankerd in alle toekomstige ontwikkelingen in de bijzondere jeugdzorg. Ik heb het over het werkingsprincipe dat werd verankerd in het Globaal Plan.

Professor Deboutte pleit voor preventie en opvoedingsondersteuning. Ik denk dat hij daar heel goede redenen voor heeft. Ik heb het zeker niet over gezinnen, maar wel over ouders. Ons hele beleid is erop gericht om de ouders enerzijds en de kinderen anderzijds te versterken. We besteden heel expliciete aandacht aan eenoudergezinnen en aan de kwetsbaren. Het is noodzakelijk om dat te doen, want er is een heel duidelijke wetenschappelijke evidentie. Het is aangetoond dat problematisch gedrag kan worden voorkomen bij de jongeren, maar ook dat opvoedingsproblemen kunnen leiden tot kindermishandeling, geweld in de familiale situatie en zo meer.

Als we om ons heen kijken, zien we dat het een internationale trend is. Andere landen, zoals Zwitserland, Engeland, Hong-Kong en Nederland, zetten er ook zwaar op in. Daarom hebben we gekozen om te investeren in het Triple P-programma, waarin 850 verpleegkundigen die ondersteuning krijgen. Daarmee kunnen we 250.000 gezinnen bereiken.

Ik wil ook verwijzen naar een recente Amerikaanse studie, waar het Triple P-programma werd toegepast op 100.000 jongeren. Er volgde een daling van 1000 hulpverleningsvragen. Het is dus een belangrijk proces dat we moeten onderschrijven en ondersteunen.

Mevrouw Vogels, u vraagt hoe het ene op het andere aansluit. Het is belangrijk om rekening te houden met de instroom, de doorstroom en de uitstroom. Dat was ook de opbouw van het Globaal Plan. Het was niet voldoende om te antwoorden op de vraag. Van 2003 tot 2005 was er een groei van 25 procent. Het moet een uitdaging zijn voor het beleid om die groei naar beneden te krijgen. Daar speelt het ene op het andere in. In het Globaal Plan staat duidelijk dat de evoluties en ontwikkelingen van de integrale jeugdhulpverlening inherent zijn aan de uitbreidingen. De uitbreidingen zijn afgestemd op de evoluties van die hulpverlening. Dat doen we ook met het preventiebeleid.

We hebben nu alle moduleringen van de integrale jeugdhulpverlening achter de rug. Dat is een hele opdracht geweest. De netwerken rechtstreeks toegankelijke hulp zijn ondertussen ook geïmplementeerd. De netwerken crisishulp gaan van start in juli. Deze maand hebben we een belangrijke vergadering over de toegangspoort. Die zou operationeel moeten zijn op 1 september 2008.

Het voorbereidende werk is dus gedaan. Nu moeten we knopen doorhakken. Deze maand is een vergadering gepland waarop de sector keuzes moet maken over de positioneringen van consultants. Dat is een belangrijk debat. De werkgroep is ook al samengesteld.

Ik begrijp de reactie van mensen op het terrein over de integrale jeugdhulpverlening. Iedereen wil een oplossing voor zijn dossiers. In het parlement werd in 1999 vastge-

steld dat de sociale sector met beschotten zit. Nu willen we zes sectoren op elkaar afstemmen. Dat is een beleidsproces. Als die beheersprocessen worden geïmplementeerd, dan pas zal de individuele hulpverlener dat voelen. Dit is iets procesmatig, maar ik verdedig de mensen die hieraan hebben gewerkt. Ik zou ook willen dat het sneller kon, maar het gaat over een grote operatie.

De netwerken zijn er, de crisisnetwerken zullen er ook zijn, het belangrijkste keerpunt dat nog moet worden genomen, is de toegangspoort. De knopen zullen worden doorgemaakt voor ik vertrek en de toegangspoort zal van toepassing zijn op 1 september 2008.

Aan de sector is het signaal gegeven dat het onomkeerbaar is. Het is ook mijn verantwoordelijkheid om op alle andere pijlers te mikken, maar het is duidelijk een geïntegreerd geheel. Het Globaal Plan stond nooit los van de integrale jeugdhulpverlening. Het is een visie over het uitbreidingsbeleid. De integrale jeugdhulpverlening is een beheersmatige afstemming, waarin we een aantal stappen hebben gezet. De opvoedingsondersteuning is een belangrijke uitvoering van de maatschappelijke beleidsnota van 1999, waar eindelijk uitvoering kan aan gegeven worden.

Mevrouw Mieke Vogels: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Als het goed is, zeg ik het ook: als u nog knopen doorhakt voor de toegangspoort, voor u vertrekt, ben ik daar heel blij om. (*Applaus bij CD&V*)

Ik denk dat niemand in dit parlement de integrale jeugdzorg in vraag stelt. Het is als het ware een kind van dit parlement. Het zou misschien wel wat sneller mogen gaan. Het ongeduld op het terrein is logisch. Het is een zeer moeilijk proces. De mensen op het terrein zitten vaak tot over hun oren in de ellende en er zijn verschrikkelijk lange wachtlijsten.

Het debat dat professor Deboutte op gang heeft gebracht, is absoluut niet fout, maar ik krijg er wel een déjà-vuegevoel bij. Het doet mij terugdenken aan de discussie van voor 1999: moeten we kiezen voor meer voorzieningen, voor meer pleeggezinnen of voor meer ouderondersteuning? Dat is de enige, weliswaar fundamentele, kritiek die ik heb op uw antwoord. U zegt nog altijd dat u in het Globaal Plan gekozen hebt voor uw uitbreidingsbeleid. Het gaat er mij niet zozeer om wat de vraag is en wat het antwoord. Het gaat ook over de doorstroming. De essentiële kwestie blijft zorg op maat. Wat is nu precies de vraag van een bepaalde jongere in een problematische opvoedingssituatie? Wat is de vraag van een ouder in een problematische opvoedingssituatie?

Ik heb niks tegen Triple P, dat, zeker in de eerste fase, vooral gericht is op de ouders van jonge kinderen. In het

kader van de Dag van het Gezin moeten we echter veel meer aandacht hebben voor ouders met puberende kinderen. Die staan vaak helemaal alleen met hun problemen. Daar zijn voorlopig nog maar zeer weinig antwoorden op.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mevrouw de minister, naast de bijzondere jeugdzorg en de integrale jeugdhulp, moeten we de opvoedingsondersteuning zien als een stimulerende activiteit en 'empowerment'. We moeten daarbij anticiperen op de problemen. We mogen niet in termen van 'hulpverlening' en 'zorg' denken, maar ouders met opvoedingsproblemen of -vragen laagdrempelige hulp bieden. Op die manier kunnen opvoeders, mensen uit het onderwijs, de kinderopvang en dergelijke meer, daar ook terecht.

Kunnen we opvoedingsondersteuning zien als iets dat vóór de jeugdhulp komt, als een laagdrempelig initiatief? Ik zou dat toejuichen. Het is een impliciete vorm van preventie. We kunnen er problemen mee vermijden. De complexiteit van de integrale jeugdhulp leidt uiteraard tot een trage implementatie. Maar ik pleit ervoor om de opvoedingsondersteuning direct toegankelijk te maken voor de mensen, vóór de problemen ontstaan.

Minister Inge Vervotte: Mevrouw Vogels, de doorstroming is expliciet opgenomen in het Globaal Plan. Daar staan ook belangrijke aspecten in die te maken hebben met flexibilisering en deregulering. Zo zijn nu bijvoorbeeld de multifunctionele centra in werking. Dat zijn experimenten waarbij de voorzieningen met een breed aanbod – van ambulante tot residentiële – de ruimte krijgen om, zonder de strikte reglementeringen, een veel beter antwoord te kunnen bieden op de individuele vraag van de cliënt. Op die manier zit je niet met de regelgeving die stelt dat thuisbegeleiding dan pas al of niet ingezet kan worden. Die oefening is gestart. De pilootprojecten zijn toegewezen. De oproepen zijn gelanceerd.

We hebben daarnaast ook de andere flexibilisering van de regelgeving toegepast, omdat dat inderdaad cruciaal was. Daar ben ik het dus mee eens. Wij hebben daar gehandeld en we hebben dat geïmplementeerd. De vijf proefprojecten zullen natuurlijk geëvalueerd moeten worden, om van daaruit de regelgeving in haar algemene vorm aan te passen. Dat is uiteraard gekoppeld aan het creëren van plaatsen, maar daar heb ik al tot vervelens toe op geantwoord in de commissie.

Mijnheer Caron, ik ben het helemaal eens met uw opmerking. Wij zien de opvoedingsondersteuning ook als een sterk preventief luik. Wij zouden immers graag hebben dat de bijzondere jeugdzorg ook bijzonder blijft. Dat is het uitgangspunt. We moeten ervoor zorgen dat de mensen die eenvoudige vragen hebben of die dreigen in de problemen te komen, daar terecht kunnen. We moe-

ten ervoor zorgen dat de instroom tegengehouden wordt en dat de groei afgeremd kan worden en dat we de bijzondere jeugdzorg bijzonder kunnen houden.

Dat is niet alleen belangrijk voor de samenleving maar ook om heel wat leed te voorkomen bij de mensen zelf. Ik wil daarmee vermijden dat er frustraties ontstaan waarbij plaatsingen ten onrechte gebeuren omdat er geen gepast aanbod is. Meestal heeft het kind in dat geval het gevoel dat het het slachtoffer is van de situatie omdat het alleen wordt geplaatst omwille van een problematische opvoedingssituatie. Het grootste gedeelte van de jongeren in de bijzondere jeugdzorg heeft te maken met problematische opvoedingssituaties. Het is voor ons cruciaal om de bijzondere jeugdzorg bijzonder te houden.

Mevrouw Mieke Vogels: Mevrouw de minister, ik ben blij met uw antwoord op de opmerking van de heer Caron maar ik blijf bevreesd. Straks zullen de samenwerkingsakkoorden worden goedgekeurd naar aanleiding van de nieuwe wet op de jeugdbescherming waarin de verplichte ouderstage is opgenomen. Ik heb het verschrikkelijk moeilijk met de paragraaf waarin staat dat een verplichte ouderstage kan worden opgelegd aan ouders van wie de kinderen spijbelen en die klaarblijkelijk niet alles doen om dat spijbelen te voorkomen. Professor Deboutte heeft in zijn uiteenzetting gezegd dat we de ouders stigmatiseren. Ik heb daarnet nog in een vraag van mevrouw Berx gehoord dat u de ouders op hun verantwoordelijkheid moet wijzen.

Mevrouw de minister, hoe wilt u dat hard maken? De ouder die klaarblijkelijk niet alles doet om te voorkomen dat zijn kind spijbelt, kan worden gedwongen door de rechtbank om een ouderstage te volgen. Dat is een constructie die op juridisch vlak totaal mangelt. Ik vind het bovendien een fout signaal. Ouderondersteuning moet uitgaan van een positieve visie en niet van een strafvisie. Op dat vlak ben ik het eens met de heer Caron.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE INTERPELLATIE van de heer Filip Dewinter tot de heer Yves Leterme, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Institutionele Hervormingen, Landbouw, Zeevisserij en Plattelandsbeleid, over de uitspraken en visie van minister Dirk Van Mechelen betreffende de werking en beslissingen van de Vlaamse Regering rond dossiers die het budgettaire kader van de begroting en begrotingsaanpassing 2007 overschrijden

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Mevrouw de voorzitter, collega's, het gaat van kwaad naar erger met de Vlaamse Regering. Ze baadt permanent in een soort crisissfeer.

De onduidelijkheid is de voorbije dagen en weken troef. Het actualiteitsdebat van vorige week heeft geen enkele duidelijkheid verschaft. Nauwelijks een of twee dagen na het debat vonden allerlei VLD-excellenties het nodig om, naast de verklaringen van fractieleider Ceysens, bijkomende verklaringen af te leggen om het standpunt van de VLD te verduidelijken. Dat kan gebeuren met een partij die niet altijd even duidelijk communiceert. Niettemin was er meer aan de hand omwille van het simpele feit dat u zowel over uw positie na de federale verkiezingen als over het functioneren van de Vlaamse Regering en de bevoegdheden van minister Van Mechelen vage berichten hebt rondgestuurd.

Even de chronologie op een rijtje gezet. Vorige woensdag vond hier het debat plaats. U maakte er zich gemakkelijk vanaf door te verklaren dat we zouden zien wat we zullen zien na de verkiezingen van 10 juni. Er waren opmerkingen van de VLD-excellenties. Daarna hebt u vrijdag op de persconferentie van de Vlaamse Regering verklaard dat u uw verantwoordelijkheid zou opnemen als een en ander niet verenigbaar zou blijken te zijn. Wat dat betekent is mij niet helemaal duidelijk. Uiteindelijk hebben minister Moerman en minister Van Mechelen tijdens het weekend om verduidelijking gevraagd. Op maandag is er een gesprek gekomen dat welgeteld tien minuten in beslag nam. Daaruit heeft de VLD bij monde van minister Moerman het volgende afgeleid. Als u formateur of informateur wordt, kunt u niet langer als minister-president functioneren en zou u zich eventueel laten vervangen. Dat zijn de woorden van minister Moerman, niet de uwe. Dat kan misschien volstaan voor de VLD die in dit incident graag als overwinnaar uit de bus komt. Zij moet u op de knieën krijgen en is tevreden met een pyrrusoverwinning door zelf mee te delen dat u dat zou hebben verklaard.

Voor een kritische oppositiefractieleider is dat onvoldoende, temeer omdat ik niet zelf tijdens dat gesprek aanwezig was en ik uiteindelijk slechts geloof wat men mij rechtstreeks mededeelt. Het Vlaams Parlement heeft het recht om door de minister-president zelf te worden geïnformeerd. Daarom hoor ik graag zelf uit uw mond wat maandag tijdens het gezellige onderonsje met de VLD-ministers is doorgepraat.

Ik herhaal de vragen van vorige woensdag. Ze zijn bijzonder duidelijk. Gaat u na 10 juni ontslag nemen als minister-president? En nu komt De slimste mens of De tabel van Mendeljev met een multiplechoicevraag. A: neemt u ontslag als u informateur wordt? B: neemt u ontslag als u formateur wordt?

De voorzitter: Minister-president Leterme heeft het woord.

Minister-president Yves Leterme: Voor mijn partij heb ik beslist dat voor de slimme spelletjes zoals De tabel van Mendeljev, de Van Rompuy's meedoen.

De heer Filip Dewinter: Daarmee hebben we nog geen antwoord op mijn vraag. C: neemt u ontslag wanneer u als onderhandelaar namens uw partij aan de onderhandelingstafel voor een nieuwe federale regering zult deelnemen? Wanneer neemt u nu ontslag? En zal dat ontslag tijdelijk zijn? U kunt informateur worden maar niet noodzakelijk formateur, u kunt informateur en zelfs formateur worden, maar geen eerste minister, zoals u weet.

U kunt onderhandelaar worden namens uw partij maar geen minister of eerste minister. Leg nu eens duidelijk uit met welk kluitje u de VLD in het riet hebt gestuurd, of hebt u hen weten te overtuigen van uw eerlijke bedoelingen en hebt u een duidelijk en klaar antwoord gegeven aan de betrokkenen?

Dan is er natuurlijk de kwestie – ik zie dat de liberale ministers er vandaag niet bij zijn, misschien hebben ze schrik van uw antwoord – hoe het nu zit met het beleid van de Vlaamse Regering. Minister Van Mechelen heeft in een communiqué benadrukt dat hij: "... er meer dan ooit zal over waken dat elke regeringsbeslissing die nog zal worden genomen rigoureuus zal kaderen binnen de uitvoering van de goedgekeurde begroting 2006-2007 en de door de regering al goedgekeurde begrotingscontrole 2007." Tussen haakjes: "... door de regering goedgekeurd ..." is nog niet door het parlement goedgekeurd. "Dossiers die dit budgettaire kader overschrijden, kunnen pas worden behandeld naar aanleiding van de werkzaamheden met betrekking tot het opstellen van de begroting 2008 vanaf medio juli tijdens de zomer. Dit wordt een regering van gebudgetteerde zaken." Geen lopende zaken, geen aflopende zaken, maar "een regering van gebudgetteerde zaken".

Dat is merkwaardig, ik ken dat niet. Het is uw regering en uw meerderheid, niet de mijne. Maar ik heb daar toch wel enkele vragen bij. Want dit leidt toch tot conflicten. (*Opmerkingen van de heer Jan Peumans*)

Er worden allerlei beslissingen genomen. U hebt duidelijk nog nooit in een regering gezeten, mijnheer Peumans. Er worden elke dag beslissingen genomen die nog niet gebudgetteerd zijn en die worden vooruitgeschoven.

Ik lees voor wat minister Van Mechelen daarover zegt: "... volkomen in de electorale sfeer waar deze meerderheid momenteel in baadt." Getrokken messen zijn nooit ver weg. Minister Vervotte voert het plan uit van mevrouw Vogels – en nu weet ik waarom mevrouw Vogels niet interpelleert vandaag – en van de heer Dewael van 2002 uit om de wachtlijsten weg te werken. "Als dat niet voldoende is, moeten we dat bij de

begrotingsopmaak van volgend jaar maar bekijken. Momenteel houden we ons aan de budgetten die ter beschikking zijn. Niet meer maar ook niet minder.”

Voilà. We zijn er al. En er komen nog andere zaken aan de oppervlakte. Hoe zit het met de alternatieve financiering bij het wegwerken van een aantal grote missing links? Men had daar concrete oplossingen voorgesteld, maar die zijn nu blijkbaar verder weg dan ooit. Wat met de beslissing van de Vlaamse Regering in het dossier van de luchthaven van Deurne? Het milieueffectenrapport is klaar, maar hoe zit het ermee? Welke budgetten zullen in de bestaande begroting worden vrijgemaakt? We lezen daar niets over. Kortom, er zijn heel wat zaken. Hoe zit het met de financiering van het Masterplan Antwerpen, dat ondertussen toch ook in de komende maanden cruciaal wordt en moet worden gefinaliseerd? Al deze dingen worden nu meer dan ooit tevoren door deze meerderheid vooruitgeschoven. We zullen wel zien, na de verkiezingen, na de regeringsonderhandelingen, met sint-juttemis, wanneer we dit allemaal in de praktijk zullen oplossen.

Ik heb gelezen wat minister van Begroting Van Mechelen daarover zegt. Wat zegt u daarover, mijnheer de minister-president? Treedt u uw minister Vervotte bij, wanneer zij meer geld vraagt voor het wegwerken van de wachtlijsten? Of zegt u zich te zullen houden aan wat minister Van Mechelen daarover een paar dagen geleden in De Standaard heeft verklaard?

Onduidelijkheid troef. Zeker over het beleid van deze regering, een regering waarvan uw eigen minister van Begroting zegt dat het “een regering van lopende zaken” is. In de praktijk is het een regering van lopende zaken, niets meer maar ook niets minder dan dat. Deze regering wordt in neutraal gezet, de handrem wordt aangetrokken. Niet tot na de federale verkiezingen maar tot na de regeringsonderhandelingen, waarvan we weten dat ze op federaal vlak met communautaire besprekingen zullen gepaard gaan. Er zal een moeilijk akkoord tot stand moeten komen. Die onderhandelingen kunnen maanden aanslepen, tot in en misschien zelfs na de zomer. Ooit heeft Dehaene er honderd dagen over gedaan, waarom zou dat nu met Leterme I anders zijn?

Mijnheer de minister-president, laat me van de gelegenheid gebruik maken om te polsen naar een andere onduidelijkheid die opduikt omtrent het laten al dan niet terug laten samenvallen van de federale en Vlaamse verkiezingen. Ik lees dat u daarover samen met uw partijvoorzitter ballonnetjes allerhande oplaait. Ik las een paar dagen geleden in Het Laatste Nieuws dat u als minister-president zegt: “Eerst zorgen dat het regionale niveau sterker staat. Dan kunnen we spreken over de verkiezingsdata.” Uw voorzitter zegt daarover twee dagen later in De Morgen: “Wanneer het zwaartepunt echt naar Vlaanderen verschuift en we de garantie heb-

ben dat het Vlaamse niveau een eigen dynamiek kan bewaren, zeggen we niet op voorhand neen.” Vandaag lees ik dat uw kartelpartner, in de figuur van Bart De Wever, in De Morgen geen “... veto meer uitspreekt tegen het samenvallen van de federale en regionale verkiezingen op één dag”. Als ik dat allemaal hoor en als de N-VA daarmee zelfs akkoord gaat, dan gaan er bij mij nogal wat oranje en rode lampjes branden. Ook daar is men de bocht aan het voorbereiden.

Het is altijd zeer gemakkelijk om CD&V te betrappen op tegenstrijdigheden. Laat me bijvoorbeeld het perscommuniqué voorlezen – ik zal dat iedere keer doen – van uw toenmalig fractieleider, de heer van Rompuy en de verklaringen die hier in het Vlaams Parlement zijn gedaan over deze thematiek door de heer Van den Brande, gewezen minister-president en prominent CD&V'er. Op 9 januari 2002 zeiden beide heren naar aanleiding van een soortgelijk ballonnetje dat werd opgelaten door de paarse meerderheid: “De voorstellen om de federale en Vlaamse verkiezingen opnieuw te laten samenvallen, gaan frontaal in tegen de Vlaamse staatswording. Die werd al te lang gehinderd door het dubbelmandaat. Ze gaan ook in tegen de verworvenheden van het Sint-Michielsakkoord. Dat maakt het immers mogelijk dat het Vlaams Parlement rechtstreeks wordt verkozen, los van federale bemoeïensissen. Toen werd het principe van een van het federale niveau onderscheiden verkiezing ingevoerd en dat moet zo blijven. De voorstellen gaan ook frontaal in tegen de verschillende resoluties van het Vlaams Parlement en maken de afzonderlijke verkiezing en legitimatie van de verschillende bestuursniveaus onmogelijk.”

Van al die verklaringen is geen sprake meer. Nu luidt het dat we het zullen onderzoeken, dat er geen veto meer is en als Vlaanderen sterker staat, het misschien wel kan in 2009. Ook daar, mijnheer de minister-president, wil ik het standpunt klaar en duidelijk herhaald zien dat u in het verleden vanuit de oppositie altijd hebt ingenomen. We hebben met dit Vlaams Parlement rechtstreekse verkiezingen die los staan van de federale en dat moet zo blijven omdat we anders altijd parallelle meerderheden zullen kennen, hier en aan de overkant. We weten wat daar het gevolg van is: nog meer immobilisme, zeker op het vlak van vooruitgang in bevoegdheden voor het Vlaamse niveau. Dat zal helemaal onmogelijk worden wanneer we opnieuw samenvallende verkiezingen hebben.

Het is uw standpunt dat ik hier opnieuw aan de agenda breng. Ik vind het een absolute prioriteit om ook van CD&V en de N-VA te vernemen, en zeker van de minister-president van de Vlaamse Regering wat zijn standpunt is, nog voor de federale verkiezingen van 10 juni een feit zijn. Of wordt dit een deel van het pakket waarmee zal worden onderhandeld? Is dit al een eerste toegeving die CD&V en de N-VA met de minister-

president op kop doet aan de parse mogelijke coalitiepartners? Is dit het eerste water in de wijn om toe te geven op afzonderlijke verkiezingen in de toekomst?

De Vlaamse Regering heeft een probleem. Deze week kon de commissie voor Onderwijs bijna niet bijeenkomen omdat men het oneens was over de behandeling van het decreet inzake het volwassenenonderwijs.

De voorzitter: De heer Van Dijk heeft het woord.

De heer Kris Van Dijk: Ter attentie van de heer Dewinter wil ik opmerken dat hij het over een parlementaire discussie heeft. Hier wordt echter de regering ondervraagd. Een discussie in het parlement waar de regering niet bij betrokken is, moet niet met het regeringswerk worden verward. Die lijn moet duidelijk worden getrokken: de regering is één zaak, het parlement een andere. Er was een discussie onder parlementsleden, en dat hoort ook zo.

De heer Filip Dewinter: De meerderheidspartijen hadden met elkaar een probleem. Er was geen conflict met de oppositie. In de commissie voor Onderwijs kwamen de meerderheidspartijen niet overeen. En dat was het gevolg van het feit dat deze meerderheid een schip op drift is. Het schip heeft geen kapitein. De kapitein zit nog wel op het schip, maar hij staat al lang niet meer aan het roer. Hij zit ergens in een kajuit om de plannen voor andere projecten en initiatieven uit te tekenen. Niemand bepaalt nog de koers van de meerderheid. Niemand bepaalt nog de agenda of bepaalt welke initiatieven men zal nemen.

Het is pompen of verzuipen. Ik heb de indruk dat u misschien nog even met spug en plakband de scheuren en barsten kunt lijmen. Dat houdt misschien enkele dagen stand, tot er een nieuwe rel ontstaat. Lang blijft dat evenwel niet duren. De incidenten stapelen zich op. De werking van het parlement komt in het gedrang, zoals bleek in de commissie voor Onderwijs. Er is ruzie in de regering. Niemand weet nog welke kant het uit moet. Dat is dus zeker geen goed bestuur.

Ik hoop dat de tweede keer de goede keer is. Na alle incidenten en problemen die de afgelopen weken aan de oppervlakte zijn gekomen, reken ik erop dat u duidelijke antwoorden op mijn duidelijke vragen zult geven. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Minister-president Letermé heeft het woord.

Minister-president Yves Letermé: Mevrouw de voorzitter, collega's, ik had even gehoopt dat we vandaag niet alleen de heer Dewinter maar ook mevrouw De Winter aan het woord zou komen. Ik heb evenwel begrepen dat mevrouw De Winter de eer aan zichzelf

houdt en vandaag geen interpellatie houdt. Ik wil hier drie belangrijke zaken benadrukken.

Het was altijd al mijn uitgangspunt en we hebben afgesproken dat de verkiezingen van 10 juni niet mag betekenen dat de Vlaamse Regering op een of andere wijze een regering van lopende zaken zou worden. De Vlaamse Regering is geen regering van lopende zaken. Ik zal hier niet de agenda van de zitting van afgelopen vrijdag of van deze van de bijzondere extra minister-raad van deze ochtend voorlezen. Er zijn echter beslissingen genomen die voor het dagelijkse leven van de mensen belangrijk zijn. De belangrijke luiken van het regeerakkoord zijn uitgevoerd.

Zo is afgelopen vrijdag de kosteloosheid van het onderwijs afgesproken. Verder is de procedure voor het aanvragen van milieuvergunningen sterk vereenvoudigd. Vandaag is het historische dossier van de financiering van het hoger onderwijs opgelost. De hervorming van de ecologiepremie is, zowel wat de retroactieve aspecten betreft als voor de toekomst, goedgekeurd. Zoals dat de afgelopen 2,5 jaar het geval is, heeft de regering dus punt per punt beslissingen genomen die conform het regeerakkoord en de afgesproken timing zijn. Uiteraard moet de Vlaamse Regering werken binnen de budgettaire klijtlijnen die het Vlaams Parlement heeft uitgetekend.

Uiteraard zijn er dossiers, zoals sommige die vanochtend zijn goedgekeurd, waarvan de budgettaire impact zich over tien of soms zelfs vijftien jaar uitspreidt. Er kan dus geen twijfel over bestaan: deze regering bestuurt. Tussen vandaag en 10 juni zijn er nog drie ministerraden gepland: op 25 mei, 1 juni en 8 juni.

Ik heb daarstraks een eerste lijst van dossiers bekeken die we volgende week vrijdag zeker zouden moeten aanpakken.

Ik heb ook nog eens ten aanzien van de collega's van VLD benadrukt, dat het uiteraard mijn deontologische plicht is om van de opdracht die mij toevertrouwd is door dit Vlaams Parlement en door de kiezer in 2004, geen misbruik te maken, niet vanuit een particulier belang en ook niet vanuit een partijbelang. Ik ga me daar ook scrupuleus aan houden. Wie het tegendeel beweert, daag ik uit om dat te bewijzen. Ik zal absoluut geen misbruik maken van de functie die me vandaag is toevertrouwd.

Op 10 juni is het aan de kiezer om een uitspraak te doen. U en een aantal andere collega's zijn ook kandidaat. We zullen in functie van de verkiezingsuitslag zien wat op dat moment de gebeurtenissen zullen zijn die zich zullen afspelen. Ik heb nog eens verzekerd ten aanzien van de collega's van VLD dat indien er op een of ander moment, als gevolg van de uitslag van 10 juni, mij een

opdracht zou worden toebedeeld die ofwel in feite ofwel in rechte onverenigbaar is met het voorzitterschap van de Vlaamse Regering, ik er als eerste conclusies uit zal trekken en mij zal laten vervangen als voorzitter van de Vlaamse Regering. Er zijn een paar voorbeelden gegeven in het gesprek met de collega's van VLD.

Over het samenvallen van verkiezingen heb ik in het interview waarnaar u verwijst, telkens geantwoord dat men de zaken niet in het extreme moet trekken. Wij hebben in vergelijking met andere landen niet zoveel verkiezingen meer. Ik vind het argument van te veel verkiezingen geen goed argument. Vandaar dat ik dit absoluut geen prioritaire discussie vind. Ik denk dat de mensen met andere dingen bezig zijn. Ik probeer samen met de collega's te werken aan de vragen, de verzuchtingen en de problemen waarmee mensen in hun dagelijks leven te maken hebben: de kostprijs van het onderwijs, het aanvragen van een vergunning, het aanvragen van een ecologiepremie, kansen voor jongeren om in het hoger onderwijs aan hun trekken te komen. Dat zijn de dingen die ons bezig houden. De discussie over de verkiezingsdatum houdt mij eigenlijk niet bezig. Als u mij een vraag stelt, antwoord ik daarop. Tot daar mijn poging om zo volledig mogelijk te antwoorden op de vragen van de heer Dewinter, bij ontstentenis van vragen van mevrouw De Winter. *(Applaus bij CD&V en de N-VA)*

De heer Filip Dewinter: Mevrouw de voorzitter, mijn vermoedens worden bewaarheid. VLD is blij geweest met een dode mus. Want ik heb de minister-president vandaag niet horen zeggen dat hij in bepaalde concrete situaties, ik heb er drie opgesomd, ontslag neemt. Ik heb hem alleen letterlijk horen zeggen dat hij ontslag neemt wanneer in feite of in rechte de functie die hem zou toebedeeld worden, onverenigbaar is met het mandaat van minister-president. Dat heb ik de heer Leterme, lijsttrekker van CD&V, vandaag horen verklaren. Al de rest zijn blijkbaar interpretaties die mevrouw Ceysens of mevrouw Moerman of anderen geven aan het private gesprek achter gesloten deuren tussen een aantal VLD-ministers en de minister-president.

Dit antwoord voldoet mij op geen enkel moment. Ik blijf dus mijn vraag herhalen. Wanneer neemt u na 10 juni ontslag? Wanneer u informateur wordt? Wanneer u formateur wordt? Wanneer u eerste minister wordt? U geeft daarop geen duidelijk antwoord. U weigert een concreet antwoord te geven. Ik denk dat VLD het bij deze ook wel zal begrepen hebben.

Wanneer het gaat over het laten samenvallen van de federale en de Vlaamse verkiezingen, had ik van u toch ook wat meer daadkracht verwacht. Ik had op zijn minst gehoopt dat u zich zou aansluiten bij de lijn van uw voorganger, de heer Van den Brande, en van uw toenmalige oppositiefractie-leider, de heer Van Rompuy, die daar zelfs spoeddebatten in het parlement voor hebben

gevraagd toen de paarse meerderheid eertijds nog maar durfde dat ballonnetje op te laten. Ze lieten er moties over goedkeuren. Samen met ons – wij zaten toen ook in de oppositie, dat is ten minste enige eenduidigheid – moesten ze toen telkens opnieuw in het zand bijten.

Vandaag stel ik vast dat CD&V ook daar een bocht neemt van 180 graden. Het zal niet de eerste en niet de laatste bocht zijn.

Mijnheer de minister-president, u komt met de mantra van het goed bestuur, zegt dat de mensen bezig zijn met de kostprijs van het onderwijs en de wachtlijsten in de zorg, maar dat het samenvallen van de verkiezingen uw prioriteit niet is. U, Yves Leterme, de goede bestuurder, bent daar niet mee bezig, want het zou 'politique politicienne' zijn. Nee, dat is geen 'politique politicienne', het is een verworvenheid die we hebben kunnen realiseren na vele jaren strijd in het federale parlement, om in Vlaanderen een eigen rechtstreeks verkozen parlement te hebben dat onafhankelijk van het federale parlement verkozen wordt. Dat is wel belangrijk.

Indien we beide verkiezingen opnieuw laten samenvallen, zullen we meer dan ooit ondergeschikt zijn aan het federale niveau. Dan zullen we opnieuw geconfronteerd worden met parallelle meerderheden en zal dit parlement politiek geneutraliseerd worden zoals nooit eerder het geval was. Mijnheer de minister-president, dat weet u zeer goed.

Uw unieke uitgangspositie vandaag, die u toelaat om twee petjes te dragen, dat van oppositieleider op het federale vlak en dat van minister-president van een meerderheid waar dezelfde partijen in zetelen die u bestrijdt op federaal niveau, kan enkel omwille van het feit dat er aparte verkiezingen zijn.

Maar u wilt natuurlijk zelf niet met een dergelijke situatie geconfronteerd worden. U wilt, als u eerste minister wordt, zo vlug mogelijk komaf maken met deze situatie en opnieuw parallelle meerderheden creëren, op federaal en op Vlaams niveau.

Feitelijk zegt u daarmee wat de komende weken gaat gebeuren. U streeft naar een zo groot mogelijke meerderheid op federaal niveau, een rooms-paarse federale regering, die parallel zal zijn aan de regering die hier al werd gevormd in 2004.

Mijnheer de minister-president, u laat in uw kaarten kijken op een manier die ik van een verstandige politicus niet had verwacht. Ik vind het spijtig dat u daarvoor opnieuw een Vlaamse verworvenheid te grabbel gooit. Wij zullen blijven eisen dat dit Vlaams Parlement apart verkozen wordt van het federale, omdat dat essentieel is om verdere stappen in de staatsvorming

te kunnen zetten, ten voordele van meer bevoegdheden voor Vlaanderen, de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement. (*Applaus bij Vlaams Belang*)

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende de harmonisering van de procedures van voorkeurechten – 929 (2005-2006) – Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

Mevrouw De Wachter, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Mevrouw de voorzitter, ik verwijs naar het schriftelijke verslag.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (*Zie Parl. St. VI. Parl. 2006-07, nr. 929/3*).

– *De artikelen 1 tot en met 43 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 13 december 2006 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, betreffende de organisatie en de financiering van het herstelrechtelijk aanbod bedoeld in de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade

– 1155 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 13 december 2006 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de organisatie en financiering van de ouderstage, zoals vastgelegd in de wet betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade

– 1156 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 13 december 2006 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de inwerkingtreding van artikel 7, 7°, van de wet van 13 juni 2006 tot wijziging van de wetgeving betreffende de jeugdbescherming en het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd

– 1157 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, de algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Stevens, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

Mevrouw Jans, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Vera Jans: Mevrouw de voorzitter, ik verwijs naar het schriftelijke verslag.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Mevrouw de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de hervorming van de

wet van 1965 op de jeugdbescherming heeft heel wat tijd en energie in beslag genomen.

Na vele ontwerpen, discussies en openlijke twisten tussen Vlaanderen en de federale minister van Justitie is de nieuwe wet er en moet dit Vlaams Parlement vandaag drie samenwerkingsakkoorden goedkeuren om de wet in werking te laten treden, omdat Vlaanderen bevoegd is voor de uitvoering van de federaal opgelegde maatregelen.

Collega's, ik zal niet opnieuw de discussie voeren over het nieuwe jeugdrecht dat voor onze fractie absoluut onvoldoende is. Vlaanderen was vragende partij voor de uitbouw van een echt jeugdsanctierecht, en dat is er helaas niet gekomen. Het is een compromis geworden waar veel mensen in Vlaanderen niet gelukkig mee zijn. De nieuwe wet betekent zeker geen ommekeer in de aanpak van jeugddelinquentie. Aan de onderbouw van het jeugdbeschermingsmodel kon immers niet worden geraakt. De minderjarige blijft onverantwoordelijk, hij pleegt geen misdrijf, hij wordt niet gestraft, de uithandengeving niet te na gesproken. Collega's, de nieuwe wet is geen synoniem van het strenger aanpakken van zwaar criminele jongeren. Integendeel, op een aantal vlakken betekent deze wet een versoepeling.

Vandaag liggen hier de drie samenwerkingsakkoorden voor. Het samenwerkingsakkoord over de inwerkingtreding van artikel 7 betekent een verhoging van de maximumleeftijd tot 23 jaar, de organisatie en financiering van het herstelrechtelijke aanbod en de ouderstage. Niet alleen onze fractie maar ook anderen betreuren dat het Vlaams Parlement geen wijzigingen kan aanbrengen. Ondanks dit feit wil ik toch een aantal bedenkingen geven.

Mevrouw de minister, op de eerste plaats moet de vraag gesteld worden of Vlaanderen op termijn voldoende garanties heeft dat de federale overheid haar financiële verplichtingen blijft nakomen. De samenwerkingsakkoorden voorzien in evaluaties op geregelde tijdstippen. Wat gebeurt er wanneer op een bepaald ogenblik naar aanleiding van deze evaluatie de federale overheid beslist om bepaalde aspecten van de financiering terug te schroeven? Bij de bespreking in commissie heeft de heer Rahoens, afdelingshoofd van het voorzieningenbeleid van het Agentschap Jongerenwelzijn gesteld dat op dit ogenblik er geen risico bestaat dat Vlaanderen de financiering onverwachts zelf moet dragen. Collega's, laat ons ervan bewust zijn dat dit geen garanties voor de toekomst biedt.

Wat de inwerkingtreding van artikel 7 betreft, moeten er, ondanks dit akkoord, nog bijkomende investeringen gebeuren die op rekening van de gemeenschappen komen. Het verlengde toezicht tot 23 jaar heeft alleen maar zin als Vlaanderen de capaciteit van de instellingen fors uitbreidt. Ook moeten er bijkomende plaatsen komen in de jeugdpsychiatrie en centra voor drugsverslaving.

Zonder financiële injecties kan men het hele systeem beter opdoeken, zo zeggen specialisten vandaag reeds. Daarenboven stellen deze specialisten de vraag of in praktijk Vlaanderen wel echt bereid is deze volwassenen op te nemen in de instellingen. Het risico bestaat dat deze laatbloeiërs van de jeugdrechtbank de sfeer in de instelling grondig verpesten en minderjarigen gaan opruien tegen begeleiders. Vandaag hebben zeer veel opvoeders het al moeilijk om minderjarigen tussen de 14 en 18 jaar in de pas te laten lopen. Dit zal er in de toekomst zeker niet op verbeteren. Gisteren hebben we in de commissie de kans gekregen om daar met zijn allen over te debatteren. Er moet worden opgemerkt dat er vandaag reeds plaatsgebrek is.

Het samenwerkingsakkoord over het herstelrechtelijke aanbod en het herstelgericht groepsoverleg voorziet in de organisatie en financiering hiervan. Eigenlijk is dat niets nieuws voor Vlaanderen omdat hier al jaren een expertise ter zake is gegroeid. Vlaanderen mag daar fier over zijn. Voor ons is dat feitelijk de verwettelijking van een reeds ontwikkelde praktijk van herstelbemiddeling en herstelgericht groepsoverleg.

De uitbreiding van de bestaande herstelbemiddeling en strafbemiddeling naar minderjarigen, vindt onze fractie in een aantal gevallen een positieve zaak. Iemand die schade heeft aangericht, moet voor zijn verantwoordelijkheid worden geplaatst en deze schade moet worden hersteld.

Mevrouw de minister, ik wens nog iets op te merken in het debat omdat ik het belangrijk genoeg vind, maar ik weet dat het niet uw verantwoordelijkheid is.

Ik heb enkele bedenkingen bij dit herstelrechtelijk aanbod. Als advocate wil ik opmerken dat de bescherming van een minderjarige tijdens het verloop van de procedure, zowel bij het parket als bij de jeugdrechtbank, belangrijk is. Iedereen heeft recht op verdediging, wat hij ook moge hebben uitgespookt.

Mevrouw de minister, ik weet niet of u zich ervan bewust bent dat deze bescherming en bijstand niet gewaarborgd zijn tijdens het verloop van het herstelrechtelijk aanbod en het herstelgericht groepsoverleg. De wet bepaalt alleen op parketniveau dat de bijstand van de advocaat verplicht is voor en op het ogenblik van het sluiten van de overeenkomst inzake herstelbemiddeling. De bijstand is niet verplicht in de loop van de procedure zelf, wat zeer nadelige gevolgen kan hebben voor de minderjarige.

Ik geef een voorbeeld. We moeten ons er duidelijk van bewust zijn dat het akkoord tot herstelbemiddeling een erkenning van de schuld inhoudt. Ik wil dat hier beklemtonen. Stel dat het parket naderhand het dossier seponeert, omdat de feiten op zich niet zwaar genoeg

wegen om te vervolgen, dan zitten we met een schulderkenning en kunnen andere slachtoffers die niet betrokken zijn bij het akkoord van de herstelbemiddeling, naderhand toch nog een schadevergoeding vorderen. De omvang van die schadevergoeding kan soms groot zijn. Juridisch gezien vind ik het voldoende belangrijk dat daar meer aandacht aan zou worden besteed.

Dan heb ik nog een andere opmerking in verband met het herstelrechtelijk aanbod en het herstelgericht groepsoverleg. De uitbreiding van de bestaande herstelbemiddeling en strafbemiddeling naar minderjarigen vinden we positief. Alleen begrijpen we niet dat er een onderscheid wordt gemaakt tussen het recht op herstel op parketniveau, waar dat niet bestaat, en dat recht op jeugdrechtbankniveau.

Mevrouw de minister, ik weet dat we daar niets aan kunnen wijzigen, maar waarom wordt op parketniveau alleen in de mogelijkheid tot herstelbemiddeling voorzien en niet in de mogelijkheid van herstelgericht groepsoverleg? We hebben daar meermaals over van gedachten gewisseld in de commissie. We zijn het er allemaal over eens dat dit in een aantal dossiers zeer positieve resultaten kan hebben.

De armslag van het parket is helaas vrij beperkt. Die van de jeugdrechter is wel gevoelig uitgebreid. Hij krijgt veel meer mogelijkheden. Ik heb u al gezegd tijdens de commissiebespreking dat ik de gelegenheid heb gehad enkele weken geleden een zeer interessante studiemiddag over dit onderwerp bij te wonen, met een aantal topspecialisten, dus zowel professoren als jeugdadvocaten en jeugdmagistraten. Die mensen, die zeer vertrouwd zijn met dit onderwerp, waarschuwen er allemaal voor dat die uitbreiding van de mogelijkheden geen toename van de middelen heeft betekend.

Om alles kwaliteitsvol te kunnen realiseren, zal een uitbreiding van het aantal jeugdrechters absoluut noodzakelijk zijn. Ter zake wordt echter in niets fundamenteels voorzien. Om deze wet degelijk te laten functioneren, hebt u meer waarborgen nodig. Dit behoort jammer genoeg niet tot de Vlaamse bevoegdheden, maar ik wil u vragen of u daar tijdens het overleg aandacht voor hebt gevraagd, en wat het antwoord was.

Dan heb ik nog een andere vraag. Waarom is het verbintenissenproject niet mogelijk op parketniveau? Het verbintenissenproject moet de mogelijkheid bieden om de minderjarige zelf verantwoordelijkheid te laten opnemen, wat verscheidene fracties heel belangrijk vinden, al blijft het nog zeer de vraag hoe dit in praktijk zal gebeuren, nu de nieuw aangeworven criminologen dan toch geen ondersteuning zullen kunnen bieden. Zij kunnen immers alleen werken voor het parket en niet voor de jeugdrechter. Welke waarborgen hebt u tijdens het overleg gevraagd voor een efficiënt verbintenissenproject?

Ook met betrekking tot het samenwerkingsakkoord over de ouderstage heb ik een bedenking. Het akkoord voorziet in de financiering van de ouderstage.

In tegenstelling tot wat mevrouw Vogels daarstraks heeft gezegd naar aanleiding van haar actuele vraag, vindt onze fractie het heel positief dat deze ouderstage op termijn ook kan worden ingevoerd bij schoolverzuim. Spijtig genoeg is dit nog niet onmiddellijk, maar wij vinden het echt een positief gegeven. Ouders moeten worden geresponsabiliseerd. Naar school gaan is voor de toekomst van de jongere veel te belangrijk om er niet alle mogelijke aandacht aan te geven.

Vandaag zijn er al strafbepalingen ten aanzien van ouders bij schoolverzuim. Het is positief dat dit in de toekomst wordt uitgebreid. Alleen is het artikel vrij vaag geformuleerd en zijn er helemaal geen garanties dat dit er ook zal komen. Artikel 9 bepaalt enkel dat zal worden onderzocht of dit opportuun is. Wij zijn vragende partij dat Vlaanderen blijft aandringen in het overleg om de spijbelproblematiek te relateren aan als misdrijf omschreven feiten. Ook betreuren wij dat dit op de lange baan wordt geschoven en het ten vroegste kan worden ingevoerd in 2010.

Onze fractie gaat zich bij de stemmingen onthouden, om diverse redenen. Wij gaan niet akkoord met de slechte compromisoplossing dat het nieuwe jeugdrecht is geworden. Er zijn geen wijzigingen mogelijk aan zwakke aspecten van de samenwerkingsakkoorden. Er zijn nog te veel onduidelijkheden en zaken die worden uitgesteld tot na een evaluatie. Tot slot ook heel belangrijk: er is op termijn geen volledig sluitende zekerheid rond de financiering.

De voorzitter: Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey: Aan de vooravond van een lang maar druk weekend, neem ik de tijd om drie samenwerkingsakkoorden over het hervormde jeugdrecht in deze plenaire vergadering te bespreken. Met de federale wetten van 15 mei en 13 juni 2006 werden fundamentele wijzigingen aangebracht aan het monument in de jeugdbescherming, namelijk de wet van 8 april 1965.

Gelet op de bevoegdheidsverdeling moeten de gemeenschappen instaan voor de uitvoering van de maatregelen die op basis van deze wetgeving kunnen worden genomen ten aanzien van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd.

De gemeenschappen moeten zorgen voor de hulpverlening in de meest ruime zin van het woord en de infrastructuur waarin die dient plaats te vinden. Er moeten dus samenwerkingsakkoorden worden afgesloten om de federale wet uit te voeren.

Het is vandaag de eerste gelegenheid voor het Vlaams Parlement om commentaar en duiding te geven bij deze wet van 13 juni 2006 aangaande de hervorming van de wet op de jeugdbescherming. Tijdens de opmaak van deze wet zijn er meermaals lange debatten en woordenwisselingen geweest of we deze wetswijziging vanuit Vlaanderen wel wilden. Bovendien werden er meerdere ‘voorafnames’ gedaan op het te hervormen jeugdrecht.

Ik verwijs naar de Everbergwet van 1 maart 2002. Ook voor de uitvoering van die federale wet was een samenwerkingsakkoord noodzakelijk. De wet was afhankelijk van een goedkeuring door het Vlaams Parlement. Toenmalig minister Vogels stelde dat het nieuwe jeugdsanctie-recht, de sleutel om de Everbergwet binnen een coherent geheel te brengen, er in juni 2002 al zou komen.

Op het ogenblik van de stemming over het samenwerkingsakkoord over Everberg, was er echter helemaal niets. Daarop volgden adviezen in dit parlement en oproepen in de media van de Kinderrechtencommissaris. Zij maakte zich zorgen omdat: “een slechte wet op Vlaams niveau zal bevestigd worden. De Everberg-wet heeft zoveel gebreken, zowel inhoudelijk als inzake de context, en wordt dan overgenomen in het samenwerkingsakkoord dat de praktijk goedkeurt.”

Na deze minder verkwikkende ervaring hebben dit Vlaams Parlement, de vorige Vlaamse Regering en, nog veel uitdrukkelijker, de huidige Vlaamse Regering en de Vlaamse minister van Welzijn geleerd dat met betrekking tot de totstandkoming van de federale wet, de lat hoog gelegd moest worden.

De lijn die gedurende het gehele parcours werd aangehouden, bestond erin dat de Vlaamse Regering haar standpunt met betrekking tot de samenwerkingsakkoorden zou bepalen, rekening houdende met de resultaten van het lopende overleg met de federale minister van Justitie, in de eerste plaats over mogelijke amenderingen van het ontwerp hervorming jeugdrecht.

De af te sluiten samenwerkingsakkoorden vormden, toen men tussen Kamer en Senaat nog volop in bespreking was van het federale ontwerp, een stok achter de deur om alsnog ingrijpende wijzigingen bij het federale ontwerp te bekomen. Dat gebeurde ook. Er werden vijf krachtlijnen geformuleerd die over de legislatuur heen de toets zouden vormen.

Ik geef u een voorbeeld waaruit duidelijk blijkt dat de stok achter de deur gewerkt heeft: de verlenging van de maatregelen tot 23 jaar voor jongeren die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd, moet bekeken worden in het licht van de wijzigingen aangaande de uithandengeving en mits medefinanciering door de federale overheid. Deze verlenging van de maatregelen kan mogelijks voorkomen dat delinquente minderjarigen te

spoedig uit handen worden gegeven en worden berecht volgens het strafrecht voor volwassenen. Zo vormde de verlenging die in de wet van 13 juni werd voorzien, eigenlijk een buffer tegen de uithandengeving van de jongere. De jongere kan langer onder toezicht en begeleiding blijven.

Een definitief oordeel over de federale wet, een antwoord op de vraag of de wet coherent en evenwichtig is, kunnen we pas geven als het sluitstuk van de wet, namelijk het deel over de uithandengeving en de federale jeugdgevangenis, in de steigers zal staan. Ter zake moet nog over samenwerkingsakkoorden worden onderhandeld. Voor ons blijft het kinderrechtenverdrag, dat bepaalt dat iedere lidstaat verplicht is om een systeem sui generis voor minderjarige delinquenten uit te werken, de basis, niet het strafrecht of de gewone hulpverlening an sich. We zullen de toets blijven doen.

Ik wil er toch even uitdrukkelijk op wijzen dat met betrekking tot de drie samenwerkingsakkoorden die vandaag voorliggen, reeds drie van de vijf krachtlijnen van de Vlaamse Regering werden gerealiseerd via de onderhandelingen met de federale overheid.

Krachtlijn twee stelt: “In een nieuw jeugdrecht wordt de exclusief jeugdbeschermende finaliteit van de wet van 1965 vervangen door een sui-generisbenadering waarbij herstellende, pedagogische, responsabiliserende, sanctionerende en maatschappijbeveilgende finaliteiten worden nagestreefd.”

Dit nieuwe jeugdrecht – de wet van 13 juni 2006 – verlaat de exclusieve beschermende finaliteit van de wet van 1965, en het is bijzonder te vermelden dat het palet aan maatregelen toeneemt doordat de mogelijkheden tot bemiddeling en herstelmaatregelen in de wet zijn ingeschreven. Deze krachtlijn vinden we terug in de wetten.

De vierde krachtlijn is dat een nieuw jeugdrecht een wettelijke basis moet bieden voor de diverse door de Vlaamse Gemeenschap gesubsidieerde constructieve reacties op jeugddelinquentie. De wet van 13 juni 2006 geeft een stevige juridische basis aan de praktijk van de constructieve reactie op de jeugddelinquentie.

De vijfde krachtlijn houdt in dat een nieuw jeugdrecht tot coherente bevoegdheden leidt, wat ertoe strekt dat de uitvoeringsbevoegdheid van de antwoorden op jeugddelinquentie bij de gemeenschappen wordt behouden in functie van een maximale homogeniteit bij de uitvoering. Ook op deze krachtlijn is tijdens of na de onderhandelingen een belangrijke vooruitgang geboekt.

Zo is bijvoorbeeld het bevoegdheidsprobleem met betrekking tot de ouderstage heel uitdrukkelijk afhankelijk gesteld van de inhoud die aan de stage wordt

gegeven. De ouderstage moet complementair zijn op het bestaande hulpaanbod en moet in het voordeel van de positie van de jongere zijn.

Minstens drie van die vijf krachtlijnen vinden we terug in deze wet. Het is daarom opportuun en ook onze verantwoordelijkheid om aan de uitwerking van die samenwerkingsakkoorden onze goedkeuring te geven. Dit is de eerste fase, er moeten er nog volgen met betrekking tot de begeleiding in het federale detentiecentrum, de verlenging van de maatregelen en de opvangbegeleiding bij uit handen gegeven jongeren.

De uitvoering van die federale wet, die zeker niet slecht is, heeft een belangrijke impact op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap. Daarom is het belangrijk dat de financiële afspraken in onze begroting weer te vinden zijn, maar ook dat we, dankzij de samenwerkingsakkoorden, soms een integrale financiering door de federale overheid krijgen en soms een cofinanciering. Dat kan in samenwerkingsakkoorden worden bekrachtigd, niet alleen door de handtekeningen van de respectieve regeringen en ministers, maar ook door het Vlaams Parlement.

Ook al kunnen we geen punt of komma aan deze afspraken en samenwerkingsakkoorden wijzigen, toch is het goed om enkele punten te benadrukken. Voor het samenwerkingsakkoord over de ouderstage was Vlaanderen niet echt vragende partij. De vraag kwam van onze Franstalige collega's. Aangezien het samenwerkingsakkoord is opgenomen in de wet als een mogelijkheid, is het ook belangrijk dat er een gelijkaardige invulling zou kunnen plaatsvinden.

We blijven wel vragen stellen over het effect of de waarde als een dergelijke sanctie met dwang wordt opgelegd. Is het niet beter bij de ouders en de jongeren te werken aan de aanvaarding en het vrijwillig opnemen van begeleiding? We hopen dat dit punt goed bewaakt zal worden bij de evaluatie en in de opvolging.

Artikel 9 vinden we hoogst merkwaardig. Als de jongere een als misdrijf omschreven feit heeft gepleegd en als de ouders onwillig zijn om hun medewerking te verlenen, dan willen we in het voordeel van de jongere op een dwangmatige manier iets ondernemen ten aanzien van de ouders.

Zoals ik daarnet al zei, werd dit vooral gevraagd vanuit Franstalig België. Datzelfde artikel bepaalt dat in maart 2009 – het is dus niet ab initio – op basis van het eerste werkingsverslag onderzocht zal worden of het opportuun is de ouderstage uit te breiden tot andere problemen, zoals het schoolverzuim.

Via de ouderstage zou men ouders trainen om hun kinderen naar school te doen gaan. Tot op heden is schoolverzuim in hoofde van de jongeren echter geen MOF-

situatie. Er is door de jongeren zelf niets strafbaars gebeurd, al creëert het uiteraard wel een problematische opvoedingssituatie. Ik heb begrip voor de vraag om iets te ondernemen voor de ouders, maar ik betwijfel wel of we dit samen met het federale niveau moeten aanpakken. We moeten vanuit Vlaanderen veeleer een eigen spijbelbeleid invoeren. Dit is eerder iets wat we moeten opvangen via de integrale jeugdzorg.

We moeten ons ook eens de vraag stellen waarom de kinderen niet graag naar school gaan. Ik wil dat graag verder bewaken, vanuit een eigen Vlaamse visie, met een duidelijke buffer tussen de gerechtelijke en de vrijwillige jeugdhulp.

Het meest merkwaardige, maar ook het kortste samenwerkingsakkoord is het akkoord betreffende de inwerkingtreding van artikel 7, 7°, van de wet van 13 juni 2006. Dit samenwerkingsakkoord zou de verlenging van de maatregelen tussen 20 en 23 jaar mogelijk moeten maken. Vanuit Vlaanderen is erop gewezen dat niet alleen de financiële repercussies daarvan geregeld moesten worden, maar dat men niet altijd overtuigd was van het nut van die verlenging. Anderen stelden dat een verlenging wél nuttig is, omdat we niet echt langetermijnsancties voor jongeren hebben en omdat de ervaring met de gesloten instelling in Mol aangeeft dat er soms een langere begeleiding nodig is.

Ondanks de twijfel rond de verlenging was in de federale wet opgenomen dat daarvoor een samenwerkingsakkoord nodig was. In die federale wet staat eigenlijk een fout, en men wilde die fout niet zomaar wijzigen door de oorspronkelijke wet te wijzigen. Men wilde voor alle onderdelen van artikel 7, 7°, een samenwerkingsakkoord.

Het is misschien een klein detail, maar als men de teksten vergelijkt, zie je dat artikel 65 zegt dat hierover een samenwerkingsakkoord afgesloten moet worden, terwijl ik in het afgesloten samenwerkingsakkoord dat nu voorligt, lees dat er over punt d en f een samenwerkingsakkoord gesloten moet worden “dat onder meer een regeling tot financiering van deze bepalingen door de federale staat zal bevatten”. Als dit samenwerkingsakkoord goedgekeurd wordt en ook de federale parlementsleden het goedgekeurd hebben, zal voor de verlenging tussen 20 en 23 jaar de financiering door de federale staat dienen te gebeuren, in plaats van met een cofinanciering.

Mevrouw de minister, is men bezig met dat aangekondigde samenwerkingsakkoord? Er is immers niet altijd eensgezindheid over die verlenging. Bovendien is men daar in Franstalig België tegen. Minister Onkelinx wilde dat niet meer afwerken. Wat doen we wanneer Vlaanderen dit wel wil en Wallonië niet? Zijn er vooruitzichten? Hoe bereidt Vlaanderen zich daarop voor?

Het probleem van de verlenging mag niet enkel gaan over MOF-jongeren. Zou het niet beter zijn om met het oog op dit samenwerkingsakkoord te werken aan een meer omvattende visie voor adolescenten? De druk op 18-plussers is zeer groot. De integrale jeugdhulp is beperkt tot de leeftijd van 18 jaar. Komt er ook een integrale adolescentenzorg?

De kloof tussen de ondersteuning vanuit de bijzondere jeugdzorg en de ondersteuning die via algemeen welzijnswerk beschikbaar is voor adolescenten blijft groot. Hoe bereiden we ons daarop voor? Zou we dat niet beter in een breder kader bekijken?

Het derde samenwerkingsakkoord betreft de organisatie en financiering van het herstelrechtelijk aanbod. Het samenwerkingsakkoord schetst een algemeen kader voor het herstelrechtelijk aanbod met het oog op een gelijkwaardige invulling in het hele land. De wet van 13 juni 2006 biedt de wettelijke basis voor diverse reeds door Vlaanderen gesubsidieerde constructieve reacties op jeugdgedelinquentie. Die gewijzigde wet en het samenwerkingsakkoord consolideren het Vlaams beleid inzake jeugdgedelinquentie. Er wordt ook uitvoering gegeven aan de maatschappelijke beleidsnota en de aanbevelingen die aan het parlement en aan de regering zijn gegeven.

Tot nu toe gebeurde dat via projecten. Nu is er een rechtsgrond. Er is dus een uitbreiding en een veralgemening. Verder is er ook de financiering van het herstelrechtelijk aanbod, waardoor wij deze wet alleen maar positief kunnen evalueren. Er was wel enige harmonisering van de bemiddeling nodig.

Tot slot heb ik nog een aantal vragen over de opvolging. De wet van 13 juni 2006 is niet perfect. Onze fractie wil de uitvoering ervan evenwel garanderen. Onze zorg is dat de praktijk vanuit Vlaanderen ook in de toekomst even ruim en flexibel moet worden toegepast, zelfs wanneer er bepalingen in de samenwerkingsakkoorden zijn opgenomen met het oog op een stroomlijning voor het hele land. We voelen ons gedeeltelijk gesteund door de uitgevoerde amenderingen op die wet van 2006. Zeker voor wat de herstelbemiddeling betreft, is de consolidatie van de Vlaamse praktijk mogelijk. De vraag blijft echter of de flexibiliteit waaruit al deze praktijken zijn gegroeid, mogelijk blijft, of dat we veeleer gewrongen zitten in een korset.

Is er nog een evolutie mogelijk? Is er creativiteit voorhanden om de herstelgerichte bemiddeling en de contextuele en gezinsgerichte begeleiding die voor Vlaanderen zeer belangrijk zijn, in voldoende mate te laten evolueren?

Waarop zal bij de evaluatie de klemtoon komen te liggen? Zal de klemtoon eerder liggen op de gelijke toepassing, het eenheidskader, de juridische bezorgdheid dan wel op het antwoord op maat van de jongere of de

inpassing in de ruimere visie van de integrale jeugdhulp in Vlaanderen?

Wat zal er gebeuren als er in de verschillende landsdelen een verschillende evolutie merkbaar wordt? In welke richting zal worden bijgestuurd als gevolg van de evaluatie?

Het debat zal op het terrein altijd worden gevoerd. De samenwerkingsakkoorden bieden zeker een grote oplossing voor de financiering. Dat belet niet dat een belangrijke injectie en inspanningen vanuit de Vlaamse begroting worden geleverd. We zullen moeten blijven discussiëren over de wijze waarop alles voorts moet worden ingevuld.

Vandaar dat in de evaluatie extra zorg wordt besteed aan de opvolging, zeker wat de ouderstage en de bemiddeling aangaan. In het samenwerkingsakkoord is voorzien dat door de diensten een vorm van zelfevaluatie moet gebeuren en dat er een algemene evaluatie door Justitie moet plaatsvinden.

Dat is echter onvoldoende. Alleen maar wedden op deze twee pijlers brengt onvoldoende kritische inbreng over de opvolging mee. Het federale niveau kiest niet echt voor een onafhankelijk begeleidingsonderzoek van deze samenwerkingsakkoorden. We moeten nagaan op welke wijze we tegelijkertijd een wetenschappelijk opvolgingsonderzoek kunnen uitvoeren. In Vlaanderen werd via projecten het herstelgericht groepsoverleg immers al ingevoerd. De resultaten van dat onderzoek zijn gepubliceerd en hebben een wederzijdse beïnvloeding en terugkoppeling mogelijk gemaakt.

Van enige wetenschappelijke begeleiding op het federale niveau van de evaluatie en de opvolging om te achterhalen of de doelstellingen werden gehaald, is er geen sprake. Daarom vraag ik of er nog ruimte over is op het Vlaamse budget om een onafhankelijk implementatieonderzoek te laten uitvoeren, zeker wat de ouderstage en de bemiddeling aangaan.

Als het onderzoek is uitgevoerd, zal het ons toelaten de praktijk bij te sturen. Onze fractie zal de drie samenwerkingsakkoorden goedkeuren, maar wij blijven vragen dat nauwlettend zou worden toegezien op de evaluatie. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: Minister Vervotte heeft het woord.

Minister Inge Vervotte: Gelet op het gevorderde uur zal ik slechts kort ingaan op de vragen die werden gesteld en verwijs ik naar de bespreking die we daarover in de commissie hebben gevoerd. Het gaat om drie samenwerkingsakkoorden in uitvoering van de federale wet. Wij wilden aan deze delen van de wet snel uitvoering geven, in het bijzonder wensen we in Vlaanderen het herstelrechtelijk aanbod zo snel als mogelijk verder uitbreiden.

We moeten eerlijk zijn. We zijn blij dat we dit snel kunnen uitvoeren, ook omwille van de aanzienlijke financiering die er tegenover staat, zowel vanuit de federale regering als vanuit de Vlaamse Regering zelf. Ik ben ook blij met de ruimte die we krijgen om een eigen invulling te geven op het niveau van de gemeenschappen. We hebben een soort van procedureel kader vastgelegd om ervoor te zorgen dat er afstemming was met betrekking tot de efficiëntie, enzovoort. Dat is toch cruciaal. Als je daar een financiering tegenover zet, moet je toch weten dat er gelijkaardige inspanningen gebeuren in de gemeenschappen, in de manier waarop die zorg wordt georganiseerd, bijvoorbeeld qua werklust en intensiteit. Je moet ervoor zorgen dat er geen te groot verschil is tussen de gemeenschappen. Dát is vooral de bedoeling geweest – niet om te kijken hoe je daar een inhoudelijke invulling aan moet geven. We hebben in elk geval de ruimte gekregen om de visies van de eigen gemeenschap duidelijk tot uiting te brengen.

Daarmee kan ik antwoorden op uw vraag naar de evaluatie. Die zal inderdaad gebeuren op basis van hoe wij dit toepasbaar vinden op het terrein, en van hoe dit past in onze zich ontwikkelende visie met betrekking tot de jeugdzorg. Dat is het uitgangspunt van de evaluatiemomenten, ook omwille van het feit dat we werken met nieuwe methodieken. We hebben ook de ruimte nodig om constant bij te sturen. Alle partners hadden de openheid om dat in gezamenlijk overleg te doen. We kunnen alleen maar leren van elkaar.

Er is ook beslist om in navolging hiervan een soort van permanente overlegstructuur te hebben, die dat constant zal blijven monitoren. Dat is noodzakelijk. De nieuwe wetgeving is een mastodont. We moeten haar constant kunnen bijsturen als dat noodzakelijk is. De wil daartoe bestaat bij alle betrokken partijen.

Er is veel gedebatteerd over ouderstages. Ik ben het ermee eens. Er worden daar een aantal kansen geboden, maar we moeten toch ook een aantal randvoorwaarden blijven bewaken. Wij waren inderdaad in eerste instantie vanuit Vlaanderen geen vragende partij voor een strikte invulling omdat wij stigmatisering vreesden. Anderzijds heeft heel veel ook te maken met de manier waarop je die ouderstage invult. De manier waarop de mensen op het terrein daarmee zullen omgaan, wil vooral de betrokkenheid van de ouders vergroten. We moeten ervoor zorgen dat we als overheid een instrument hebben om de ouders effectief te betrekken.

De collega's merkten terecht op dat er vandaag nog geen rechtsgrond is voor de bemerking over de paragraaf met betrekking tot spijbelen. Daarom staat er ook "wordt onderzocht". Het is evident dat als we dit willen uitvoeren, er een initiatief zal moeten komen van de ministers van Justitie en Onderwijs. Zo kunnen we kijken hoe daar een invulling en een wettelijke rechtsgrond aan kan worden gegeven. Die mogelijkheid werd hier opengehouden, maar er moeten voorwaarden voor worden gecreëerd.

Er werd gevraagd naar de verlenging van de maatregelen. Omdat er veel moet worden uitgevoerd, hebben wij prioriteit gegeven aan deze samenwerkingsovereenkomsten. Er werd samen met de collega's een schema opgesteld om dit verder uit te voeren. Dit tijdschema bevat de prioriteiten die werden bepaald.

U hebt, ten slotte, de nadruk gelegd op het herstelrechtelijke aanbod. Het gaat om een verankering van de Vlaamse visie. Die flexibiliteit en creativiteit zullen voldoende gewaarborgd kunnen blijven, want inhoudelijk worden hier geen zaken vastgelegd.

Uw laatste vraag ging over het wetenschappelijk onderzoek. Vlaanderen was hiervoor vragende partij. Wij waren bereid om geld op tafel te leggen. Onze Franstalige collega's waren daartoe niet bereid. De essentie is dat we naar een cofinanciering zouden gaan. U vraagt of we dit dan helemaal op het Vlaamse niveau overnemen. Wij maken voorlopig niet die keuze omdat wij toch blijven aandringen op de mogelijkheid om dat gezamenlijk te doen.

Voorlopig kan ik dus uw vraag niet positief beantwoorden. Wij waren wel vragende partij. Wij waren bereid om centen op tafel te leggen, onze Franstalige collega's niet. Ik ben het met u eens dat het noodzakelijk is hieromtrent een monitoring te doen. Zeker als we hier de efficiëntie willen verhogen. Wij zullen daar in het verdere overleg op blijven aandringen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 13 december 2006 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, betreffende de organisatie en de financiering van het herstelrechtelijk aanbod bedoeld in de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade
– 1155 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1155/1).

- *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 13 december 2006 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de organisatie en financiering van de ouderstage, zoals vastgelegd in de wet betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade
– 1156 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1156/1).

- *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 13 december 2006 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de inwerkingtreding van artikel 7, 7°, van de wet van 13 juni 2006 tot wijziging van de wetgeving betreffende de jeugdbescherming en het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd
– 1157 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de arti-

kelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl. St.* VI. Parl. 2006-07, nr. 1157/1).

- *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende de harmonisering van de procedures van voorkooprechten – 929 (2005-2006) – Nrs. 1 tot 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

104 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
98 leden hebben ja geantwoord;
6 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 13 december 2006 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, betreffende de organisatie en de financiering van het herstelrechtelijk aanbod bedoeld in de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade
– 1155 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
73 leden hebben ja geantwoord;
35 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 13 december 2006 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de organisatie en financiering van de ouderstage, zoals vastgelegd in de wet betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade
– 1156 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

111 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
75 leden hebben ja geantwoord;
36 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 13 december 2006 tussen de Federale Staat, de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende de inwerkingtreding van artikel 7, 7°, van de wet van 13 juni 2006 tot wijziging van de wetgeving betreffende de jeugdbescherming en het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd
– 1157 (2006-2007) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

111 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
75 leden hebben ja geantwoord;
36 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIE van de dames Sabine Poleyn en Els Robeyns en de heren Joris Vandembroucke, Herman Schueremans en Kris Van Dijck tot besluit van de op 26 april 2007 door mevrouw Sabine Poleyn in commissie gehouden interpellatie tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de evaluatie van het Extra Time-project voor internationale interculturele projecten van jongeren
– 1203 (2006-2007) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de met redenen omklede motie.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

111 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
111 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 23 mei 2007 om 14 uur.

Geen bezwaar? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 18.01 uur.*

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Erik Arckens, Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Hilde Crevits, Rudi Daems, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Jean-Marie Dedecker, Tom Dehaene, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Stern Demeulenaere, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Monique Moens, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Johan Sauwens, Joke Schauvliege, Etienne Schoupe, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Bart Somers, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Steven Vanackere, Marc van den Abeelen, Dany Vandenbossche, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Marleen Vanderpoorten, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Freddy Van Gaeve, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken, Paul Wille, Frans Wymeersch.

Afwezig met kennisgeving

Mark Demesmaeker, Margriet Hermans, Linda Vissers: gezondheidsredenen;

Jul Van Aperen: buitenslands;

Luc Van den Brande, Johan Verstreken: ambtsverplichtingen;

Pieter Huybrechts: familieverplichtingen.

Afwezig zonder kennisgeving

Jan Loones, Joris Vandenbroucke.

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr. 1:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Jean-Marie Dedecker, Tom Dehaene, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Caroline Gennez, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen,

Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Etienne Schoupe, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Bart Somers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Anissa Tamsamani, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Dany Vandenbossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, John Vrancken, Paul Wille

ONTHOUDINGEN:

Rudi Daems, Vera Dua, Eloi Glorieux, Jos Stassen, Jef Tavernier, Mieke Vogels

Stemming nr. 2:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Miet Smet, Bart Somers, Helga Stevens, Anissa Tamsamani, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Steven Vanackere, Dany Vandenbossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Robert Voorhamme, Paul Wille

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Rudi Daems, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Jean-Marie Dedecker, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Eloi Glorieux, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Monique Moens, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Jos Stassen, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Freddy Van Gaever, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, John Vrancken

Stemming nr. 3:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees

Merckx-Van Goey, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Miet Smet, Bart Somers, Helga Stevens, Anissa Tamsamani, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Steven Vanackere, Dany Vandebossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Robert Voorhamme, Paul Wille

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Rudi Daems, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Jean-Marie Dedecker, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Eloi Glorieux, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Monique Moens, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Jos Stassen, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Freddy Van Gaeve, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, John Vrancken

Stemming nr. 4:

JA-stemmen:

Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Louis Bril, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Tom Dehaene, Stern Demeulenaere, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Bart Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, Frans Peeters, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Miet Smet, Bart Somers, Helga Stevens, Anissa Tamsamani, Marc van den Abeelen, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borght, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Monica Van Kerrebroeck, Bart Van Malderen, André Van Nieuwerkerke, Eric Van Rompuy, Steven Vanackere, Dany Vandebossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Robert Voorhamme, Paul Wille

ONTHOUDINGEN:

Erik Arckens, Thieu Boutsen, Agnes Bruyninckx, Rudi Daems, Hilde De Lobel, Herman De Reuse, Johan Deckmyn, Jean-Marie Dedecker, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Eloi Glorieux, Werner Marginet, Katleen Martens, An Michiels, Monique Moens, Marie-Rose Morel, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Jos Stassen, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Freddy Van Gaeve, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Greet Van Linter, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, John Vrancken

Stemming nr. 5:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Cathy Berx, Jos Bex, Gilbert Bossuyt, Thieu Boutsen, Louis Bril, Agnes Bruyninckx, Karlos Callens, Ludwig Caluwé, Bart Caron, Patricia Ceysens, Sonja Claes, Marc Cordeel, Rudi Daems, Stefaan De Clerck, Dirk De Cock, Hilde De Lobel, Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Herman De Reuse, Annick De Ridder, Else De Wachter, Bart De Wever, Carl Decaluwe, Johan Deckmyn, Jean-Marie Dedecker, Tom Dehaene, Stern Demeulenaere, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Vera Dua, Hilde Eeckhout, Jaak Gabriels, Sven Gatz, Caroline Gennez, Eloi Glorieux, Dominique Guns, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Anne Marie Hoebeke, Michèle

Hostekint, Vera Jans, Patrick Janssens, Flor Koninckx, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Laurence Libert, Marcel Logist, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Werner Marginet, Bart Martens, Katleen Martens, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, An Michiels, Monique Moens, Marie-Rose Morel, Frans Peeters, Jan Penris, Jan Peumans, Hugo Philtjens, Sabine Poleyn, Els Robeyns, Jan Roegiers, Elke Roex, Tinne Rombouts, Ludo Sannen, Joke Schauvliege, Herman Schueremans, Stefaan Sintobin, Miet Smet, Bart Somers, Jos Stassen, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Jef Tavernier, Anissa Tamsamani, Marc van den Abeelen, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borcht, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Freddy Van Gaeve, Roland Van Goethem, Joris Van Hauthem, Monica Van Kerrebroeck, Greet Van Linter, Bart Van Malderen, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwkerke, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Steven Vanackere, Dany Vandenbossche, Marleen Vanderpoorten, Jan Verfaillie, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Jurgen Verstrepen, Mieke Vogels, Robert Voorhamme, John Vrancken, Paul Wille
